

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESA:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 45 (343) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. LAPKRIČIO - NOVEMBER 18 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

Pasaulinė įvykių savaitė

Šaltasis karas, nežiūrint oficialiųjų pastangų, bei taikingų pareiškimų, nė kiek nemažėja, bet, atvira ir neapdengiamai sakant, nuolat darosi karštesnis. Tiesa, Churchillis Anglijos parlamente pareiškė, kad karo pavojus šiemet, šiuo metu esąs mažesnis, negu jis buvęs šiuo metu pernai, vis dėlto reikia atvira pasakyti, kad

TARPTAUTINIAI REIKALAI KASKART VIS DAUGIAU SUSIPAINIOJA,

kasdien darosi komplikotesni, tolydžio apsikrauna naujais sunkumais, naujais kliuvimais, ir taikos aušrai nėra nei vietos, nei sąlygų niekur pasirodyti. Imkime bet kurį žemės rutulio kampelį, bet kurią valstybę, o ypač pastoviai stovinčias tarptautinių reikalų svars tymo, derinimo ir sprendimų veiksmuose, ir pažiūrėkime, kaip gi ten taikos reikalai stovi.

Didžiausia taikos žaizda, kaip buvusi, tebėra ir dabar NEBAIGIAMOJI SUTAIKYTI KOREJA.

Atrodo, kad nebuvo prasmės daryti paliaubas, jeigu ne turėta noro taikytis. Bet yra neginčijamas faktas, kad paliaubos nerodo jokio palinkimo į taiką. Atvirkščiai. Komunistai randa visokių kliuvinių. Jie jau nepatenkinti ir Indija, kurią pirmą kartą protegojo ir gyry. Pasirodė, kad Indijos komisija laikosi JTO potvarkių ir objektyvaus žmoniškumo, todėl komunistams ir nepatinka. Komunistai tikrai tada būtų patenkinti, jeigu visi pildytų jų reikalavimus.

Komunistai REIKALAUJA KARO BELAISVIAMS PRIEVARTOS.

Tuo tarpu pagal JTO nutarimą karo belaisviai turi būti apklausinėjami laisvai ir patys jie laisvai turi apsispręsti, ko jie nori: grįžti į „komunistinį rojų“, ar pasilikti „kapitalistinėje vergijoje“. Absoliuti jų dauguma pasilieka, negrįžta į „rojų“. Dėl to komunistai nervinasi. Jie vėl atsakė apklausinėti karo belaisvius ir reikalauja prievartos. Taip šis klausimas stringa jau kelintą kartą, ir nėra jokios vilties, kad būtų einama į taiką.

Dar prastesni reikalai yra Indokinijoje, kur komunistai jėga bando nuversti teisėtą vyriausybę. Vyksta ilgas karas. Taigi dviejuose žemės ruožuose

ŠALTASIS KARAS YRA TAPĘS JAU KARSTUOJU KARU.

Niekaip neišsprendžiamas Vokietijos ir Austrijos taikos sutarčių sudarymo klausimas. Paskutinį vakarų pasiūlymą susitikti Lugano ir susitarti Rusija atmetė. Rusija, atsisakė savo iškilmingų pasižadėjimų, jog ji toliau 1939 metų sienos neis, pasigrobė Pabaltijo valstybes, Balkanus, Lenkiją, Čekoslovakiją. Kadangi Rusija nesutinka duoti Austrijai laisvės ir Vokietijai leisti susijungti, tai ir šias sritis ji jau yra pasigrobusi. Taigi ir Europos sektoriuje jokių taikos žymių ir jokių taikos perspektyvų.

Veltui Churchillis siūlo Maskvai naują Miuncheną. Tuo pasaulis nebus išgelbėtas.

JUO DAUGIAU MASKVAI BUS NUSILEISTA, TUO DAUGIAU JI REKALAUJA,

nes nė vienas imperialistas savo norams ribų nežino ir niekad jų neįaučia. Juo daugiau

gauna, tuo daugiau reikalauja. Betgi, yra logika: laisvasis pasaulis negi pats sutiks lįsti imperialisto nasrus? Todėl šaltasis karas negali pasibaigti, ligi imperialistas bus nesuvaldomas. O jam suvaldyti, šaltojo karo tikrai neužteks. . .

Todėl realiesni politikos vyrai, visa tai žinodami ir nevaidindami naivelių, atvira ir kalba. Štai,

JAV SENATORIUS W. KNOWLAND SIŪLO PAREIKALAUTI IŠ RUSIJOS PASITRAUKTI IS PABALTIO.

Tai yra logiška ir realu: Rusija užpulta Hitlerio, pasižadėję nesikėsinti į teritorijas už 1939 metų sienų. To ji ir turi laikytis, — todėl ir turi pasitraukti iš Pabaltijo, Europos vidurio ir Balkanų. Tada tik tada su ja gali būti kokia nors rimta kalba. Tada tik tada būtų galima kalbėti apie taiką ir. . . baigti šaltąjį karą. O kadangi tokių vilčių nėra, tai begali būti kalba tikrai. . . apie karą.

Ir nenuostabu, kad JAV PREZIDENTAS, VIESĖDAMAS KANADOJE, TARĖSI APIE APSIGYNYMĄ.

Tą patvirtina po Eisenhowerio apsilankymo Ottawoje išleistas komunikatas, kuriame sakoma, kad JAV ir Kanada yra tos pačios nuomonės dėl apsigynimo ir čia yra visiškai abiejų valstybių susitarimas.

Tuo tarpu, priešingai Churchillio pasisakymui. Rusija visą laiką kabinėjasi ir jį ieško naujų priekabių. Štai, MASKVA PAREIŠKĖ PROTESTĄ GRAIKIJAI,

kam ji su Amerika sudariusi apsigynimo sutartį ir tuo esą pažeidusi politinę Balkanų pusiausvyrą. Graikai atsakė, kad kai komunistai puola Graikiją, tai apie pusiausvyrą Balkanuose Maskva nekalbėjo. . .

Viso to priedan, VIŠINSKIS JTO ATMETĖ GINKLAVIMOSI MAŽINIMO PASIŪLYMUS.

Taigi, visai aišku, kad Sovietija tikrai ginkluojasi ir ruošiasi sudoroti visą žemės rutulį. Maskva nesutinka siurinti apsiginklavimo ir nesutinka su ginklavinimo kontrole. Maskva nori turėti visiškai laisvas rankas ir šeiminkauti visame pasaulyje.

Beje, Churchillis jau atsiskakė vienas, be Eisenhowerio pritarimo, vykti į Maskvą. Dabar sutarta, kad pirmą

AMERIKA, ANGLIJA IR PRANCŪZIJA TARSIS BERMUDUOSE,

gruodžio 4 d. Pasitarimas bus siąs didelis ir nuodugnus, nes Trys Didieji ir Bermudus vyks su užsienių reikalų ministrais ir štabų atstovais. Konferencija, žinoma, atats taškus ant i ir bandys rasti išeitį. Deja, yra tikrai viena aiški išeitis — karas. Negi Maskvos vilkai gali virsti eriuokais? Tai būtų stebuklas, kuriais Maskva netiki. . . Ir niekas tuo negali patikėti. Štai kodėl sen. Knowlando ir kongresma no Kersteno pasiūlymai yra la bai realūs ir logiški.

— Mirė Saudi Arabijos karalius Ibn Saud. Sūnus įpėdinis tęsiasi tėvo politika.

— Kombodža gavo reikalautes teises ir lieka Prancūzijos bendruomenėje.

— JAV derasi su Pakistanu dėl Ikarinių bazių.

— Peronas projektuojas Argentinoje plačią amnestiją.

LAI DZIVO LATVIJA — TEGYVUOJA LATVIJA LAISVA IR NEPRIKLAUSOMA.

Lapkričio 18 dieną Latvių tauta mini metines nepriklausomybės sukaktuves. 1918 metų lapkričio mėnesio 18 dieną buvo paskelbta Latvijos nepriklausomybė, — taigi nuo to laiko yra praėję 35 metai.

Kaip ir atkurtosios Lietuvos nepriklausomybės laikotarpiu, ir savarankiškas Latvijos gyvenimas tęsėsi tikrai apie 21 su puse metų. Tas pat okupantas, kuris Latviją laikė pasigrobęs šimtus metų, vėl okupavo kraštą, sparčiai kultūros ir bendrosios pažangos žingsniais nepriklausomybės laikais pradėjusį šaukiant žygiuoti pirmyn.

Okupantas to nepakenčia, todėl visais žiauriausiais būdais persekioja tautą ir naikina tai, kas pralenkia okupantą. Lietuviai užjaučia brolių latvių tautos nelaimės ir nuosirdžiai linki, kad greičiau pasibaigtų vergijos laikai ir Latvija vėl būtų laisva ir savarankiška. Lai gyvuoja Latvijos nepriklausomybė! Lai gyvuoją laisva Latvių tauta!

ERDMONUI SIMONAIČIUI ATVYKSTANT.

Kaip jau spaudoje pranešta, Kanadoje ir Amerikoje lankysis MLT-bos pirmininkas ir VLK-o narys Erdmonas Simonaitis. Montrealio M. L. B. D-ja, kaip E. Simonaičio atvykimo organizatorius, jau sudarė provizorinį jo kelionės maršrutą.

Kanadoje E. Simonaitis lankysis trijose lietuvių kolonijose: Montrealyje, Toronte ir Hamiltone. Iš šių vietovių jau gautas principinis sutikimas.

Amerikoje numatoma, kad E. Simonaitis lankysis sekančiose vietovėse: Detrote, Clevelande, Pitsburge, Baltimorėje, Philadelfijoje, New York'e, Waterburyje, Bostone ir Worcesteryje. Kadangi dar ne visos minėtos Amerikos lietuvių kolonijos atsiliepė, galutinis kelionės maršrutas dar nenustatytas.

KERSTENAS REIKALAUJA TARPTAUTINIO TRIBUNOLO

„Frankfurter Allgemeine“ spalio 8 d. žinutėje praneša, kad JAV kongreso komisijos sovietų politikai Pabaltijį tirti pirmininkas Kerstenas reikalauja įsteigti tarptautinį tribunolą, kuris nutiestų Pabaltijį įvykdytų masinių žudynių kaltininkus.

„General - Anzeiger fur Bon und Umgegend“ tos pačios dienos straipsnyje dar plačiau nupasakoja Kersteno pranešus jo iškolinio tyrimo duomenis, pažymėdamas, kad kai kurie nustatyti sovietų žiaurumai Pabaltijį esą per baisūs, kad juos būtų galima aprašyti.

Tarp kitko paminima, kad 1944 m. vienu atveju prekinio se vagonuose buvo deportuota apie 2000 vaikų, kurių dalis vagonuose užduso. Straipsnis baigiamas šūkiu, kad teisybė turinti triumfuoti.

— De Gaulle, praradęs partijos pasitikėjimą, dabar siūlo Prancūzijos parlamentui atimti Europos gynimo armijos organizavimą ir susitarti su Maskva. . .

— Tarptautinė katalikų asociacija siūlo įsteigti tarptautinę komisiją, kuri sektų prievartos darbus.

— Magasays išrinktas Filipinų prezidentu, tautinis demokratas.

— Kanados premjeras St. Laurent vasario mėnesį lankysis Indijoje.

— JAV karo ministerija praneša, kad lapkr. 18 d. Amerikoje pradės veikti galingiausia pasaulyje radijo stotis — 200.000 watų.

— Pranešama iš Amerikos, kad ten atrastas naujas, elektromagnetinis, būdas įsiskoti žemės gelmėse naftos susitelkimų.

— JTO pradeda bylą dėl komunistų žudymų paimtų ir nelaisvę karo belaisvių, kurių Ko

rejoje iššudyta 6.000. Bus naujas Niurnbergas.

— JTO darbo organizacija gavo Maskvos prašymą priimti į ją orkanizaciją. Atsakyta, kad Maskva bus priimta, jeigu ji pasižadės pildyti JTO statutą.

— Komunistai su nacionalistais, išvien veikdami, Mosadegho naudai bandė Irane sukelti riaušes, bet jos nepavyko.

— Trumaną respublikonai apkaltino, esą jis nepersekioja komunistų. Be ko kita jis paskyręs D. White augštu pareigūnu. Dėl to prokuroras norėjo Trumaną patraukti tar dyman. Trumano tardyti nedidžia įstatymai.

— Anglijos karalienės Elzbiotos sost regentų paskirtas jos vyras Pilypas.

— Kubos vyriausybė uždraudė komunistų partiją.

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

lapkričio 29 dieną, 6 val. vak. Cleremount Ave. 62, (lenkų salėje) statoma Antano Skėmos drama „Pabudimas“, veiksmas, laimėjęs Kultūros Fondo pirmąją premiją. Vaidina Montrealio Lietuvių Dramos teatro artistai — patyrę aktoriai. Režisuoja pats autorius Ant. Skėma.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Hamiltonė, Šv. Povilo liuterionių bažnyčioj, Gore & Hugson gt. kampe, lapkričio 22 d. 1 val. pp. Po pamaldų parapijiečių pasitarimas ten pat salėj.

Kun. Dr. M. Kavolis.

KAS SKAITO „NEPRIKL. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

— „NEPRIKL. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

KLCT ATSIŠAUKIMAS.

Antrąjį dešimtmetį „Nepriklausoma Lietuva“ lanko Jūs, Mieli skaitytojai ir mieli bendradarbiai, namus, drauge ir Jūsų širdis. Jūsų pa stangomis laikraštis galėjo augti, tobulėti ir su pasitikėjimu žengti į užtikrintą ateitį. Tulas laiko tarpas leido drauge su Jumis pergyventi tiek ugningo vargo valandas, tiek džiaugsmo dienas. Ir daiktas, perėjęs per ugnį, darosi skais tesnis, gražesnis, stipresnis. „Nepriklausoma Lietuva“ ug nies bandymus atlikti. Jos rytojus su Jūsų nenuilstama parama užtikrintas. Ir jei šian dien Skaitytojų šeima išsiplėtė ne tik Amerikos žemyne, bet ir toli į plačiuosius užjūrus, tai irgi tikrai dėka Jūsų nuolatiniam dėmesui, pastangoms ir paramai.

Ir ateinančiais metais „Nepriklausoma Lietuva“ dės pastangų visokeriopai augti ir tobulėti.

Mes kreipiamės į visus maloniuosius Skaitytojus, krepiamės ir į tuos, kurie „nepriklausomos Lietuvos“ dar neskaityto, — tapti širdingais laikraščio rėmėjais. Kviečiame visus lietuvius į didžiąją tulką. Į tal ką, kad pajustų visų žemynų lietuvių, jog turime savaitraštį, kuris rūpinasi visais svarbiais mums reikalais. Visi į platinimo tulką!

KLCT Prezidiumas.

KRIKŠČIONIŠKOS SOCIALINĖS TVARKOS DIDŽIULĖ PROTESTANTŲ SVENTĖ NEW YORKE.

New Yorko lietuvių protestantų parapija spalio 25 d. minėjo savo dvejų metų sukaktį. Ši šventė parodė, kad lietuvių protestantai didžiausiam pasaulio mieste, New York'e, per du gyvavimo metus, ne tik gerai susiorganizavo, sustiprėjo, bet kad aktyviai dedasi prie kovos už senosios tėvynės Lietuvos laisvę.

Surengtoji protestantų šventė nebuvo vien vietinio pobūdžio šventė, ji buvo visų trijų Baltijos tautų protestantų didžiulė vieninga demonstracija prieš Baltijos Tautų pavergėjus. Šventė buvo Amerikos Balso rekorduojama ir ne tik šventės turinys, bet kalbos, giesmės ir maldos, vadovaujant Amerikos Balso redakto rui P. Labanauskui, buvo per duotas į Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Šventėje dalyvavo Latvijos Arkivyskupo įgaliotinis Amerikai, dekanas J. Kullitis, kuris ne tik sveikino broliškos tautos tikėjimo brolius, bet kėlė klausimą ir reikalą visiems vieningai kovoti prieš baisųjį komunizmą, kuris naikina mūsų tautas, ypač mūsų jaunimą. Taip pat sveikino Estijos Vyskupo įgaliotinis Amerikai, kun. A. Hinne ir estų New Yorko parapijos Tarybos pirm. W. Tomingas. Sveikinimo kalbas pasakė latvių New Yorko parapijos Klebonas kun. R. Zarinš, anglų Šv. Jono Parapijos Klebonas, kun. R. Klopis, ir pasaulinės Prot. S-gos Gen. sekr. kun. Dr. Carpenter. Visos kalbos buvo išverstos į lietuvių kalbą ir perduotos į Lietuvą. Į latvių ir estų sveikinimo kalbas atsakė latviškai ir estiškai kun. P. Dagys, ir šios kalbos buvo perduotos į Latviją ir Estiją.

Po iškilmingų pamaldų bažnyčioje, šventės dalyviai rinkosi parapijos salėje prie padengtų stalų.

Salėje sveikinimo kalbas pasakė Gen. Konsulas J. Budrys, LLK vardu, J. Audenas, Bostono par. pirm. A. Klemas, New Yorko par. T-bos pirm. L. Tonas ir V-bos pirm. P. Klybas. Raštu sveikino Lietuvos Ev. Liut. Konsistorijos prez. Dr. K. Gudaitis, Lietuvos Ev. Ref. Kolegija Tremtyje, Lic. kun. J. Pauperas, Kun. L. Kestizenas, Toronto Susivienijimo parapija, J. Trečio kas iš Conn. ir kiti.

Programos pabaigoje sesutės Judita ir Daiva Audėnaitės atliko pinę eilėraščių, palydint pianinu. Solo giedotoja N. Mačiūnaitė, akomp. A. Mrozinskiui.

Šventę ruošė New Yorko lietuvių parapija, kuriai nuo pat išikūrimo klebonauja kun. P. Dagys.

T. K.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams:

Kanadoje \$ 5.00

Amerika ir P. Amerika \$ 5.50

Visur kitur \$ 6.00

Teksto eilutė ct. 0.15

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Yearly Subscription Rates:

Canada \$ 5.00

America & S. Amerika \$ 5.50

Other Countries \$ 6.00

Pajieškojimų kaina .. \$ 1.00

Lapkričio 23 dienai

Prieš kelius metus senatorius Lodge j. buvo paruošęs projektą politiniams pabėgėliams, iš sovietų okupuotų kraštų, steigti savus karinius dalinius. Lietuvių spaudoje šį projektą aprašė kap. Petras Jurgėla. Bet metai po metų, sovietai metė ir užsienius stambias pinigų sumas „taikos“ propagandai, o patys nepaprastai skubiu tempu ruošiasi karui.

Laimei J. A. V. Prezidentas gen. Eisenhoweris nesiduro su sovietams „už nosies vedžioti ir akis mullinti“, o eina prie realios politikos. Chur chillis, kad ir labai norėjo senatvės ramybės ir lengvai numirti, bet pagaliau sutiko gruodžio 4 d. važiuoti į Bermudų salą ir įieškoti konkrečių kelių pastoti sovietų agresijai keliai.

Šiomet mūsų politikai, pasiekę nepaprastą laimėjimo ir kongresmano Kersteno komite tas taria Lietuvos okupaciją bei valdymo būdus.

Bet mūsų kariškiai vis dar tyli. Gen. Nagius, širdį ir dūšią įdėjęs į Lietuvos karo muziejų, nebeįskentė ir viešai prabilo apie mūsų dalinių reikalingumą. Ir iš tiesų, šiandien jau yra pats laikas tuo susirūpinti. Jeigu kas kalba apie mūsų tautiečių „taupymą“, tegul pagalvoja apie tikstančius mūsų vyrų žūstančių Lietuvos miškuose ir Sibire. Argi mes neturime pareigos jiems padėti atgauti laisvę? Argi mūsų vyrai neimami dabar į JAV kariuomenę? Argi jų netar-

nauja Prancūzijos svetimsalių legione? Argi jie nesiveržia į organizuojamą vokiečių armiją? Argi jie nežūsta vesdami svetimtąutes ar savos žemės ilgesį ramindami alkoholy? Jeigu tautos, ramiai savo žemėje gyvenančios, jungiasi po JAV vadovybę naikinti žmonių užpuolusios pabaisos, raudonojo komunizmo, tai mes, po litiniais bėgliais, visko neteikę, turime eiti visi, kaip vienas, kieti kaip plienas...

Kas tuo reikalu rūpinasi, turėtų susitarti, kad mūsų dalinių aprūpinimas būtų lygus JAV kario aprūpinimui; kad būsimajam taikos konferencijoj su sovietų sąjunga Lietuva dalyvautų pilnateisiu nariu; kad paruoštieji mūsų daliniai stovėtų V. Europoj, kur užuomazga jau yra; kad mūsų dalinių vadovybė priklausytų betarpiiai JAV karo vadovybei ir kad at vadavus Lietuvos teritoriją, mūsų daliniai joje pasiliktu.

Kaž kaip neįjauki, kai mūsų dalinių steigimą ragina kongresmanas Kerstenas, o mes tylime. Jug mūsų daliniai, mokėdami vokiečių ir daugumoje slavų kalbas, labai palengvintų JAV kariams žygi rytų Europai iš kruvino komunizmo išlaisvinti ir grąžinti, pavergtai mūsų tautai savoje žemėje, laisvę.

Zukliai ir dolerių vergai tegu pasilieka, o mes, vyrai, budėkime ir būkime pasiruošę. Kai suorganizuosime savo kariuomenę, turėsime jau dalį Laisvos Lietuvos.

Stepas Paulauskas.

Skaitykime savo spaudą!

PLB KANADOS KRAŠTO APYLINKIŲ VALDYBOMS

Nereikia niekam aiškinti savos lietuviškos spaudos reikšmės tremty. Lietuvoj, kur buvo visai kitos sąlygos, ir tai buvo viskas daroma, kad tik didesnis skaičius ir prenumeruotųsi ir skaitytų spaudą. Buvo net paleistas labai charakteringas posakis, kad tik „laukiamai laikraščių neskaito“.

Šiandien, esant apsuptiems svetimųjų jūros, šita reikšmė šimta kartą padaugėjo. Sunku įsivaizduoti lietuvių gyvenantį išeivijoje ir neskaitantį lietuviško laikraščio. Kaip turi būti sietas jo supratimas apie viską, kas dedasi aplinkui mus, kas dedasi kitose šalyse, kas dedasi pas kitus lietuvius. Ką galime norėti, kad jis — neskaitantis laikraščių — pildytų visas lietuvių pareigas. Jam iš viso svetimi lietuvių reikalai, nes jis nežino ir nesupranta. Jis nežino, kaip vargsta lietuviškos Vokietijoje bei sveikatos, be darbo, be pinigų. Jis nesupranta padėties ir tų vaikų, kurie mokosi ar tai lietuviškoje gimnazijoje ar kurioj kitoj vargo mokykloj. Jis nesupranta visai ir kas darosi okupuotoje tėvynėje. Žinios, nors labai šykščios, vis tik ateina, ir spauda duoda apytikrą vaizdą.

Kokią tik gyvenimo dalį be paimsi, be laikraščio nieko nesuprasi. Ir todėl norėdami išlaikyti ir lietuviškumą, ir vie ni kitus geriau suprasti, mes turime skaityti savo spaudą. Ji yra ir bus tas ryšys, kuris mus jungia ne tik šiame krašte, bet ir visame pasauly.

Svetimoji spauda, reikia ir ją skaityti, negali ir niekad negalės atstoti mūsų. Mes turime mesti šūki — lietuviško lietuviško laikraščio! Ir mes turime padėti vienas ki-

tam, kad tas laikraštis mus pasiektų.

Kr. Valdyba, apsvarsčiusi šį reikalą ir turėdama galvoje gražų praeitų metų Hamiltono bendruomenės spaudos vaizdą pasisekimą, nutarė tokį spaudos vaju paskelbti visoje Kanadoje. Šiuo ir skelbiama, kad gruodis — sausis yra spaudos vaju mėnesiai. Apylinkių Valdybos prašomos ir įgaliuojamos šį spaudos vaju praveisti ir įgyvendinti. Praveda arba jos pačios, arba sudaryda mos specialius spaudos vaju komitetus. Suranda spaudos vaju tarybų, kurie aplankys kiekvieną lietuvių, pasiūlant jam užsisakyti bent vieną lietuvišką laikraštį. Tarkininkai per Apylinkės Valdybą turi vie šiu laikraščių įgaliojimus, nežiūrint kokios politinės ar kitos pakraipos jis bebūtų (išskiriant, žinoma, komunistinius). Bet daugiausia atkreipiant dėmesį į Kanadoj leidžiamus.

Kiekviena apylinkė atsiskaito su laikraščių leidėjais pati. Pasibaigus spaudos vaju, Kr. Valdyba prašo visus duomenis prisiųsti Kr. Valdybai, kuri sugrupavus paskelbs visus tuos duomenis spaudoje. Bus reikalingos sekančios žinios:

1. Tarkininkų pavardės ir jų pasiekti rezultatai.
2. Kiek aplankyta lietuvių (pavienių ar šeimų).
3. Kiek ir kokių laikraščių užsakyta.

Būtų gerai, kad kiekviena apylinkės Valdyba pasistengtų kuom nors atžymėti savo tarkininkus. Laikraščių leidėjai bus paraginti taipgi skirti spaudos tarkininkams, ypač pa sėkmingesniems, kokias nors do vanas.

Visas žinias apie spaudos

KOLŪKIUOSE VIEŠPATAUJA KOMPARTIJOS BOTAGAS.

Labai būdinga sovietinei sistamai, kad visur ir viskam kompartija įsakinėja ir vadovauja. Tas komunistų partijos botagas visą laiką kabo virš darbininkų ir visą laiką pliaukši per nugaras, kaklus ir strėnas sovietinių vergų. So vietijoje niekas nesidaro gera valia ir paprasta tvarka, bet viskas įsakinėjama, ir darbai varomi tiktai pagal botago, kurį laiko rankose iširemęs naujas sovietinis ponas komunistas.

Štai rudenį Lietuvoje valomas derlius. Labai sovietijai būdingai Vilniaus „Tiesa“ š. m. spalio 4 dienos numeris 235 (3218) vedamouju jau įsakinėja kolchozininkams: „Spartinti pirmąjį linų apdirbimą!“ Šis botagas kolūkiams taikomas, kaip „Tiesa“ rašo, štai dėl ko:

„Reikia pasakyti, kad pirmas linų apdirbimas daugelyje mūsų respublikos kolūkių blogai vykdomas. Kiekvienais metais kolūkiai turi didelių linų derliaus nuostolių tik dėl to, kad uždeliamas linų kūlimas.

Linų derliaus kūlimas daugelyje respublikos kolūkių žlugdomas ir šiomet. Nors daugumoje kolūkių linai seniai nurauti, tačiau iškulta vos keli procentai visų linų. Daugelyje vietų linų kūlimas tik pradedamas. Pavyzdžiui, Tauragės rajono kolūkiuose iki šiol iškulta tik 15,5 procento linų. Panaši padėtis su linų kūlimu yra ir Ukmergės rajone. Linų kūlimą čia pradėjo tik keli kolūkiai, o daugumoje žemės ūkių artelių linai nekuliami. Labai rimtas stabdis atliekant pirmąjį linų apdirbimą yra tai, kad rajono kolūkiuose pažeidžiamas materialinio paskatinimo principas. Neatlieka savo vaidmens, organizuojant pirmąjį linų apdirbimą, rajone esančios Deltuvos

vaju Kr. Valdyba prašo prisiųsti ligi vasario mėn. 15 d.

J. Matulionis,
PLB Kanados Kr. Valdybos Pirmininkas.
V. Vaidotas,
Sekretorius.

KANADOS LB APYLINKIŲ ADRESAI.

1. Edmonton — A. Bajoras, 12203, 127-St., Edmonton, Al ta.
2. Hamilton — J. Kšivickas, 491 Dundurn St. S., Hamilton, Ont.
3. Kitchener — A. Broga, 150 Homewood Ave., Kitchener, Ont.
4. Fort William — Dr. E. Jasevičiūtė, Ontario Sanatorium, F. William, Ont.
5. Lethbridge — St. Noreika, 1412, 7th Ave. S., Lethbridge, Alta.
6. London — L. Eimontas, 460 Dufferin Ave., London Ont.
7. Port Colborne — Ont. I. G. Skaistys, 114, Kiilaly Str. E., Port Colborne, Q.
8. Oakville — S. Pyževienė, 190 A. Felau Ave., Oakville, Ont.
9. Ottawa — A. Paškevičius, 73 Spadina Ave. Ottawa, Ont.
10. Rodney — Z. Mockus, P. Q. Box 97, Rodney, Ont.
11. St. Catharine — 63 Rod man Str., St. Catharine, Ont.
12. SS. Marie — V. Mockus, 159 Alexandra Str., Sault St. Marie, Ont.
13. Montreal — L. Balsys, 6415 3-rd Ave., Rosemount, Montreal, P. Q.
14. Tillsonburg — M. Augustinavičius, R. R. 4, Tillsonburg, Ont.
15. Toronto — J. Beržinskas, 106 Evelyn Cres, Toronto, Ont.
16. Val d'Or — J. Černiauskas, Gen. Del., Val d'Or, P. Q.
17. Vancouver — Rev. A. Traškevičius, 480, E. 47th Ave, Vancouver 15, B. C.
18. Welland — J. Bluzas, 82 Lincoln St., Welland, Ont.
19. Windsor — P. Januska, 1133 May Ave, Windsor, Ont.
20. Winnipeg — J. Malinauskas, 584 Manitoba Ave., Winnipeg, Manitoba.

K. L. B. Krašto Valdyba.

ir Žemaitkiemio MTS. Pernai šios MTS sužlugdė pirmojo linų apdirbimo darbus. Tačiau padėtis nepasikeitė ir šiomet. Iš 4 MTS esančių linų kūlimo mašinų nedirba nė viena. MT S neužtikrino, kad tos mašinos būtų iš anksto parengtos ir aprūpintos kvalifikuotais kadrais. Tokia nerimą keliančia padėti su linų apdirbimu šių MTS direktoriai Kirkilis ir Lukavojus laiko normalia ir nesiima priemonių trūkumams pašalinti. O partijos rajono komitetas ir rajono vykdomasis komitetas taikstosi su tokia padėtimi.

Užvilkinus linų kūlimą, ne išvengiamai delsimas jų paklojimas ar užmerkimas ir tolimesnis apdirbimas. Dėl to smarkiai nukentia linų pluoštų kokybė, padaromi kolūkiams dideli nuostoliai. Nemažus nuostolius kolūkiai dažnai turi ir dėl to, kad pakloja arba pamerkia neišrūšiuotus linų stiebelius. Linų stiebelių rūšiavimas yra būtina priemonė norint gauti augštos kokybės linų pluoštą.

Eilėje rajonų ir kolūkių yra įsigalėjusi žalinga praktika — atidėti linų pirmąjį apdirbimą pavasarui. Palikti be priežiūros linų stiebeliai per žiemą susitaršo, smarkiai nukentia pluošto kokybė, sumažėja pajamos. Tokia žalinga praktika jau kelinti metai kartojama Kuršėnų rajono kolūkiuose. Čia kaip taisyklė linai nurauna mi ir paliekami likimo valiai. Kuršėnų rajono kolūkiuose dar ir dabar daug linų bestovėvi nurauti laukia. Jie net nesuvežami ir pastogė, o apie kūlimą nėra nė kalbos. Visa tai be abejo, yra žinoma partijos rajono komitetui ir rajono vykdomajam komitetui. Tačiau su tokia padėtimi taikstosi partijos rajono komiteto sekretorius drg. Kastanauskas ir rajono vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Šutas.

Reikia pasakyti, kad respublikos kolūkiuose silpnai praktikuojamas linų mirkymas. Mirkytų linų pluošto kokybė žymiai padidėja, kyla pajamin guma.

Pirmąjį linų apdirbimą žlugdo ir linų fabrikai. Antai, Pamušio ir Panemunėlio linų fabrikuose, bendrai paėmus, reikalinga sudoroti 1500 tonų ne kultų linų stiebelių. Deja, tie linų fabrikai iki šiol dirba labai silpnai. Nors minėti fabrikai aprūpinti linų kūlimo ir kitomis mašinomis, bet šios technikos nepanaudoja.

Už linų pirmojo apdirbimo žlugdymą didelė kaltė tenka ne tik rajonų partiniams ir tarybiniams arganams bei kolūkių vadovams. Bet dėl to kalta ir Lietuvos TSR Žemės ūkio ir paruošų ministerija, kuri neužtikrino savalaikio linų derliaus sudorojimo.

Kaip matome, ir komunistinės botagos nieko negelbsti. Stovi mašinos, kuriomis sovietinė propaganda didžiuojasi; linai paliekami žiemoti po sniegą; neveikia ne tikai kolūkiai, bet ir fabrikai, ir — pati ministerija... Tat, kas gi ten veikia?

Žinoma „Tiesa“ randa kaltininkų, bet pačio dižojo — komunistų partijos, kuri sukūrė šią vargiją, — nedrįsta pakalinti. Tiktai veltui „Tiesa“ slepia patį tikrąjį kaltininką, — juk žmonės vis vien puikiai žino, kas ištikrųjų kaltas... Komunistų partijos diktatūra su neliečiamais vadais, anksčiau ar vėliau, turės atsakyti už žmonių kankinimą.

KLB ŪKIO KOMISIJA NUMATO PIRKTI ŪKIUS.

Prie KLB Kr. V-bos numatoma sudaryti ūkio komisija, kurios tikslas bus rūpintis išiegti bendruomeninių žemės ūkių ir namų.

Pirmiausia yra gyvas reikalias išiegti nors vieną didelę farmą, kur vasarą jaunimas galėtų stovyklauti ir nebegalintieji fabrike dirbti seni viengunkiai turėtų kur prisiglausti. Tokie ūkiai pilniai apsiuokėtų ir duotų dar pelno. Kaip pavyzdys rodo Toronto Liet. Bendr. Namai gana gerai verčiasi ir po naujų metų nu-

TORONTO

DEMESIO!

DEMESIO!

Lietuvos Vaizdai

BROLIŲ MOTUŽŲ

SPALVOTAME FILME

Gražūs Lietuvos vaizdai, kurie niekuomet nepasens ir amžinai pasiliks gyvi mūsų širdyse, BUS RODOMI

Š. m. gruodžio m. 5 ir 6 d. Toronto Liet. Namuose (235 Ossington St.)

SEANSŲ PRADZIA:

Šeštadienį 3 val., 6 val. ir 8.30 val. pp.

Sekmdienį, 3 val.

Gerb. Toronto visuomenė, dėl apręžto vietų skaičiaus, yra prašoma bilietais pasirūpinti iš anksto.

Įžanga: \$1.00; Iš anksto nusipirkus-\$0.75; vaikams \$0.25.

Bilietai gaunami T. L. N. raštineje 6—9 val. vakaro.

BR. MOTUZAI RENGĖJAI

VASARIO 16-SIOS GIMNAZIJAI REMTI KOMISIJA

Pirmininkas: Montreal, 1953. 11. 12 d.

A. Lymantas

7116 Cartier Str.

Montreal, P. Q.

Išdininkas: P. Šimelaitis

1271 Allard Ave.

Verdun, Montreal, P. Q.

Visoms Kanados Lietuvių Bendruomenės Apyl. Valdyboms.

Susidėjus tam tikroms svarbioms aplinkybėms, Vasario 16-sios Gimnazijai remti Komisija, kuri K. L. B. T-bos įgaliota organizuoti Kanadoje Vasario 16-sios Gimnazijos remimą, kreipiasi į Jūsų K. L. B-nės Apylinkės V-bą su prašymu — vienkartiškai prisidėti prie gimnazijos remimo.

Kap jau žinote, Vasario 16-tosios Gimnazijai Vokietijoje yra nupirkti namai, kurie kainuoja apie 75.000 dolerių. Šią sumą būtų nesunku padengti, jei kiekvienas laisvame pasaulyje gyvenęs lietuvis prisidėtų vienkartinę auką. Kad būtų galima praveisti tokią auką surinkimo akciją, Jūsų Apylinkės Valdyba yra prašoma išrinkti specialią komisiją šiam vienkartiniam aukų vaju. Tokią komisiją prašoma sudaryti iki š. m. gruodžio mėn. 1 d. ir pradėti aukų rinkimą. Vietovės, kur komisijos sudaryti neįmanoma, prašomos paskirti bent 1 asmenį ar įgaliotinį, kuris būtų ipareigotas šiuo reikalu pasirūpinti.

Vienkartinės aukos numatomos po pusę dolerio. Kas gali, prašomas aukoti daugiau, o mažiau galintis — bent 25 centus.

Vasario 16-sios Gimnazijai remti Komisija labai pageidautų, kad viršminėtu tikslu susidariusios komisijos ar išrinkti įgaliotiniai ir aukų vaju praėjus testų gimnazijos remimą, steigdami naujus rėmėjų būrelius, arba rinkdami aukas.

Tikėdamies Jūsų mielo bendradarbiavimo šiame svarbiame visos mūsų tautos reikale, reiškiamo jums augštą pagarbą.

A. Lymantas

Vasario 16-sios Gimnazijos

Remti Komisijos Pirmininkas,

Pr. Šimelaitis

Išdininkas,

Nariai: J. Adomaitis,

Z. Lapinas, J. Kardelis

VASARIO 16-SIOS GIMNAZIJAI REMTI KOMISIJA.

Montreal, 1953. 11. 12 d.

Visiems Vasario 16-sios Gimnazijos Rėmėjų Būreliams.

Kanados L. B-nės Krašto Tarybos nutarimu Vasario 16-sios Gimnazijos remti Komisija įgaliota centralizuoti gimnazijos aukų rinkimą Kanadoje. Ši komisija apjungia visą eilę Vasario 16-sios Gimnazijos rėmėjų būrelių. Tačiau, kaip iš Vokietijos Krašto Valdybos pranešimo matyti, ne visi rėmėjų būreliai Kanadoje yra prisijungę prie Vasario 16-sios Gimnazijos remti komisijos. Todėl pildant Kanados L. B-nės Krašto Tarybos pageidavimą, Vasario 16-sios Gimnazijai remti Komisija Kanadoje prašo visus rėmėjų būrelius užmegzti ir palaikyti ryšius su komisija. Rėmėjų būreliai, kurie siunčia aukas per Balfą ar tiesiog gimnazijai, prašomi neatidėliojant painformuoti komisijos išdininką, — kada ir kiek pinigų išsiuntė. Vasario 16-sios Komisija taip pat prašo visų būrelių pranešti, iki kurio laiko jis išpildė savo pasižadėjimus ir atsiskaitė su gimnazija.

Žinias, liečiančias aukų rinkimą ir išsiuntimą, prašome nuolat teikti Vasario 16-sios Gimnazijai remti Komisijos išdininkui P. Šimelaičiui, 1271 Allard Ave, Verdun, Montreal, P. Q.

Kitomis informacijomis prašoma kreiptis į komisijos pirmininką A. Lymantą, 7116 Cartier Str., Montreal, P. Q. Tikėdamiesi jūsų malonaus bendradarbiavimo sėkmingiam gimnazijos remimui reiškiamo jums augštą pagarbą

A. Lymantas

Vasario 16-sios Gimnazijos

Remti Komisijos Pirmininkas,

V. Gasiūnienė

Sekretorius,

Tragingai žuvus Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Montrealio 123 kuopos nariui

GUBERTUI MICKENUI,

didžiai apgailestauja šią netikėtą susipratusio ir pareiginko Vilniaus krašto lietuvių mirtį ir jo giminėms reiskia nuoširdžią užuojautą

S L A Montrealio 123 kuopa.

mato išmokėti šėrininkams Lokarno mieste, Šveicarijoje, užsidarė blaivininkų sąjunga, kuomet jos pirmininkas tapo salūnininku.

Idealas būtų turėti kiekvienai liet. B-nės apylinkei savo žemės ūkį ir namus. L. Kiekvieną minutę Jungtinėse Valstybėse gimsta 7 kūdikiai.

Reikšminga diena Bostone

LIETUVIŲ ENCIKLOPE DIJOS GIMTADIENIS.

Bostono Rašytojų Klubas, sudaręs iš savo narių Ant. Gus tačio vadovaujamą komitetą, lapkričio 8 d. Bostone, Mass., surengė iškilmes Lietuvių Enciklopedijos pirmojo tomo pasirodymui atžymėti.

Lietuvių Enciklopedija, tai visų mūsų dovana Lietuvai, tai negriūvantis lietuvių kultūros paminklas, tai bendruomeninis mūsų egzaminas. Todėl suprantama, kad to istorinio įvykio iškilmės Bostone tęsėsi beveik visą dieną 1 val. po pietų įvyko Enciklopedijos patalpų šventinimas, kuriame dalyvavo žinomas lietuvių kultūros ugdytojas JAV Prel. Pr. Juras, vietinis klebonas kun. Pr. Višniauskis ir dar pora dvasiškų. Šventinio apeigas atliko kun. prof. St. Yla. Šventinimas susirinko gražus būrys Bostono lietuvių. Jų tarpe matėsi iš Sodus, Mich., i tos dienos iškilmes atvykęs žinomas visuomenininkas J. J. Bačiūnas.

3 val. p. p. įvyko iškilmingas L. E. gimtadienio aktas ir dainų bei literatūros vakaras, surengtas So. Bostono Augštesniosios Mokyklos didžiojo auditorijoje. Kalbas ir koncertą į juosteles užrašė Amerikos Balso redaktorius inž. Labanauskas. Pagrindines kalbas pasakė Prel. Pr. Juras, SLA pirm. adv. J. C. Kalinauskas.

I tas kalbas apmąstytą žodžių atsiliptė L. E. Vyr. redaktorius Prof. Vaclo. Biržiška, išskeldamas JAV lietuvių kultūrinius nuopelnus.

Prel. Pr. Juro kalba buvo ne tik išsami mokslinė enciklopedijų apžvalga, bet joje buvo ke hama mintis, kad laisvieji pasaulio lietuviai, stodami L. E. leidėjui J. Kapočiniui į talką, da rytų visa, kad šis mūsų moks lo veiklas būtų išleistas iki paskutinio tomo. Tą mintį vė liau plėtojo ne vienas kalbėtojas bei sveikintojas. Bostono liet. teisininkų vardu kalbėdamas, Dr. N. Čepas iškėlė mintį, kad JAV ir kitų laisvų kraštų lietuviai sudarytų 1000 egzempliorių L. E. Geležinį Fon dą Lietuvai, prumeruodami ją būsimos laisvos Lietuvos įvairių mokyklų ir organizacijų bibliotekoms.

Vykdomosios Tarybos pirmininkas K. Zalkauskas sveikinimo rašte taip sako: „L. E. pirmojo tomo pasirodymas, tai akivaizdus įrodymas visiems abejojantiems ir svyruojantiems, kad apsiimtas darbas

yra vykdomas ir kad emigracija su savo visokeriopais sunku mais nėra nenugalima kliūtis tautinei kūrybai“.

Toms kalbėtojų ir sveikintojų mintims Bostono lietuviai nuosirdžiai pritarė, ypač kai Lietuvos Laisvės Komiteto narys J. Audėnas tarė, kad Lietuvių Enciklopedija yra toks mūsų kultūros židinys, kurį su vienuodu pasiryžimu turėtų kurti visi lietuvių ir įsitikinimų lietuviai, nes jame tikrai visi jie sutelpa. Tarp sveikintųjų žodžių dar buvo Lietuvos konsulas Bostone adv. A. O. Šalna, J. J. Bačiūnas, o aka deminės liet. jaunūomenės var du pasveikino Vyt. Kavolis.

Ta pačia proga raštu Lietuvai Enciklopediją sveikino Kauno Arkivyskupas Metropolit Jozapas Skvireckas, VL Iko pirmininkas Prel. M. Kru pavičius, Lietuvos Diplomati jos štfas St. Lozoraitis, Vyk d. Tarybos pirmininkas K. Žal kauskas, Ministeris P. Zadei kis, ministerio Balučio ir savo vardu Balickas, ministeris Dr. Grauzinis, Lietuvos atstovas Paryžiuje Dr. St. Bačkis, Gen. konsulas J. Budrys ir kt. Lietu vos konsulai, visa eilė didžiųjų mūsų visuomeninių ir kultūrinų organizacijų, dauguma lietuviškųjų laikraščių re dakcijų, L. E. skyrių redaktoriai, bendradarbiai, platintojai ir gausus būrys prumerato rių, atskiri mieli tautiečiai.

Tuose sveikinimo raštuose aps tu puikių minčių, gražiausių linkėjimų ir nuosirdumo. Pvz., Balys Paramskas iš Washingto no, D. C., rašo: „Džiugu ma tyti, kad šį didį L. E. kūrimo darbą dirba visų lietuvių talka. L. E. yra būtinai reikalinga vi siems lietuviams. Pradėjus šį darbą, mums nevalia sustoti, nevalia jo nebaigti, nes tai da rosi visų mūsų pareigos ir gai bės dalykas. Kaip skaniai pasidžiaugtų mūsų priešai, jei mes šiame darbe sukluptume! Žinokim, kad į mus žiū ri ir kitų tautų žmonės. Pa rodykim ne vien žodžių, kad mes esam lietuviai, tada su lauksim ir šio didžiojo kultū ros darbo pabaigtinį!“ Iš tik ro, tegu visa tai nebūna tik žo džiai, tik deklamacija, tegul kyla visuose mumyse pasiryzi mas L. E. laiku užsiprenume ruoti ir išsipirkti, o tada tikrai pilnos L. E. sulauksim.

L. E. iškilmingam aktui va dovavo Bostono Lietuvių Ra

šytojų klubo pirm. Stasys Santvaras.

Koncertas, kuris prasidėjo po 10 min. pertraukos, buvo graži dainos ir literatūros šven tė. Pradžioje Šv. Petro para pijos choras, vad. komp. J. Ka činsko, gražiai ir darniai pa dainavo tris harm. liet. liaudies dainas ir St. Šimkaus Lietu viais esame mes gimę. Lietu vos operos Teatro solistė E. Kardelienė savo puikiai parink tų dainų repertuaru, savo mu zikinę kultūrą ir įsijautimu i dainuojamą kūrinį, pačiu sa vo jautriu ir kultivuotu daina vimu apvainikavo visą Bosto no liet. rašytojų parengimą. Tikra tiesa, bostoniškiai jos menu gėrisi, ji dar ne sykį bus kviečiama i šį miestą. Tarp so listės E. Kardelienės ir choro po keletą savo eilėraščių gra žiai paskaitė poetai J. Aistis, Bern. Brazdžionis, St. Santva ras, o humoristikos Ant. Gus taitis. Dainos ir poezija suda re darnų šios muzikinės ir li teratūrinės dalies ansamblių.

L. E. gimtadienis Bostone baigėsi jaukiuose, dail. V. And riušio dekoruotose Lietuvių Ramovės patalpose, kukliomis vaišėmis. Ir čia atsirado visa eilė kalbėtojų, ir čia susidarė improvizuota programa, ku riai su sąmojumi vadovavo An tanas Gustaitis. Didžiausias vaišių įvykis, tai 800 (aštuonių šimtų) dolerių dovana Bos tono Liet. Rašytojų Klubui, kad jis galėtų tapti L. E. Ge ležinio fondo, skirto Lietuvai, pradininku. Tos nepaprastos dovanos įteikėjas yra vienas Bostono lietuvių, pasiryžęs bū ti nežinomuojų. Vien tas fak tas rodo, kad Lietuvių Enci klopedijos kūrimas ir leidimas yra aktualus, pribrendęs ir gy vas visų lietuvių reikalas.

Tikrai sveikintinas Bostono Lietuvių Rašytojų Klubas, kad jis ėmėsi iniciatyvos L. E. gim tadieniui surengti. Ir garbė Bostono lietuviams, kad jie šį įvykį taip gražiai parėmė.

Koresp. L. M.

Ar jau aukavai tremtiniams? Ir vėl Lietuva bus laisva. Tu čia, o Jie ten gyvena ta pačia viltimi. Jie aukoja viską, ką turi brangiausią? O Tu? Aukok Tautos Fondui.

Daniijoje yra iš viso 128 lietuvių. Didžiausias jų susibū rimas tai Kopenhagos mieste. Lietuvių 1945 m. būta apie 5.000. Likusieji dabar jau pradedą nutautėti.

šnipų tinklo nereikšmingas narys dirbo už pniigus.

Po 1939 metų prasidėjus karui, šnipų tinklo nariams pasidarė pavojinga keliauti į Kiniją. Nenoromis Sorgė pa prašė Maskvą sudaryti ryšį tarp Sovietų ambasados ir šni pų tinklo.

Neilgai trukus, Klausenas, kuris po 4 valandas būdavo prie radijo priimtuvo, išgirdo „Wiesbaden“ signalą. Po to sekė pranešimas kodu: „Du bilietai augštesniais numeriais Pranu, vienas žemesniu numeriu ryšininkui“. „Pranas“ bu vo Klauseno kodo vardas. Po kelių dienų 2 bilietai spektak liui į Karališką Teatrą buvo jam paštu pasiųsti.

Klausenas su žmona nuėjo į spektaklį ir užėmė vietas pagal bilietus. Sviesomos užgėsus ir uždangai pakilus, jis at sargiai kumštelėjo kaimyną, sėdintį žemesnio numerio vie toje ir perdavė jam 38 nuotraukų mikrofilmą, apimantį Sorgės nufotografuotus slapтус ambasados dokumentus. Toks perdavimas buvo ne be rizikos ir pavojaus. Klausenas net atsikvėpė, kai jo kaimynas perdavė jam pakietėlį. Kai vėliau atvyko, jis rado 2000 svarų banknotais.

Jo paslaptinis kaimynas buvo Helge L. Vutokevit chius, Sovietų ambasados patarėjas.

1941 metais Maskva pavedė Sorgei ir jo agentams su žinoti, ar Japonija rengėsi pulti Sibirą. 1941 metais, kaip prisimename, įvyko didžioji vokiečių ofensyva Rusijos fron te. Vokiečiai tankai ir pėstininkai jau buvo įsibrovę Rusijos teritorijos gilumon. Raudonoji Pietų Armija buvo sunai kinta. Vien tik Smolensko ir Kijevo miestuose apie 600.000 Sovietų karių pateko nelaisvėn. Stalinui ir jo karo vadams ateitis atrodė labai neįtikėtina. Amerika dar nebuvo įstojusi į karą. Ginklai, kuriuos užsienis parduodavo Rusi jai buvo tik lašelis milžiniško jūroje. Prancūzija buvo su žlugdyta. Japonija ir Italija — vokiečių sąjungininkai. Bri tai vieni negalėjo sudaryti „antro fronto“, kadangi jiems bu vo pakankamai darbo gintis nuo vokiečių šiaurės Afrikoje, nuo oro puolimų ir karo laivų.

Tuo metu viena išeitis tebuvo likusi Rusijai, kad ga lėtų sustiprinti blogą savo situaciją. Tolimajame Sibire apie 500.000 gerai apginkluotų ir puikiai išmanančių Raudono sios Armijos karių laukė ženklo pradėti karą. Maskva ne driso panaudoti juos vakarų frontuose, bijodama japonijos užpuolimo. Kad Japonija, susitarusi su Vokietija, puls Rusi ją Azijos žemyne, buvo į tradiciją įėjusi bendra pažiūra. To kiu svarbiu momentu Rusijai žūt būt reikėjo sužinoti Japo nijos vyriausybės planus. Tai buvo mirties ar gyvybės klausimas. Maskva turėjo sužinoti tikslus faktus, o ne gan dus ar žurnalistų nugirstas diplomatų nuomonių nuotrupas. Rusija tikėjosi, kad Sorgė gali duoti jiems reikalingas žinias.

DEL SANTYKIŲ SU KITO MIS TAUTOMIS

Jau keintą kartą kanados lietuvių spaudoje randame pra nešimų, kad KLB Krašto val dyba svarsto klausimą, kaip palaikyti su kitomis tautomis santykius ir „ar nereikėtų įsteigti pastovų komitetą is vi sų tautų šiandien esančių už geležinės uždangos...“ Labai linkėtina, kad tie svarstymai ir ketinimai tik neliktų ir to liau toje stadijoje. Tačiau tie ms, kurie pradedą tik dabar rūpintis tuo klausimu, tenka priminti, jog jau prieš keletą metų buvo sudarytas ir vei kias tarptautinis, beveik visų tautų esančių už geležinės už dangos komitetas. Šis Tautų Antibolševikinio bloko Kom itetas yra daug ką padaręs ir Kanados plačiajai visuomenei, — ne tik mažumų, bet ir angų sakų tarpe, — yra gražiai už serekomendavęs, gerai žinoma ir jo veikla bei įtaka sėkmin gai plečiama. Šios organiza cijos komiteto buvo suruosta keletas didžiulių viešų antiko munistinių demonstracijų, mi tingu; žodžiu ir raštu reaguot a i visokeriopą komunistų ar jiems prijauniančių propagan dą bei Maskvos imperialistinę ir kitas tautos naikinančią po litiką.

Praeitą rudenį įvyko pirmas visos Kanados tarptautinis an tikomunistinis kongresas To ronte. Jame buvo galutinai pri imta programa ir duota tos or ganizacijos juridinė forma. Tautų Antibolševikinio Bloko skyriai veikia beveik visuose didesniuose Kanados miestuo se. Kai kuriuose skyriuose lie tuviai ypač aktyviai pasirei škia. Paralėliai yra susitvėru sių iš anglų - sakų antikom unistinių organizacijų, kurios remia kitų etninių grupių toki veikimą ir su jomis palaikomi geri santykiai.

Tiesa, lenkai i šį tarptautinį antibolševikinį bloką neįeina, nes jiems nepakeliui pripažinti tautų laisvo apsisprendimo pri cipa ir tautų nepriklausomy bės etnografinės ribos. Bet užtat lietuviams kaip tik yra naudinga ir gera proga demas kuoti lenkų imperialistinius sie kius ir jų nuolat demonstruo jama norą laikyti mūsų sosti nę Vilnių kaip Lenkijos neat skiriamą teritoriją dalį.

Kaip Baltų Federacija jau yra įvykęs faktas, taip ir visų tautų, esančių už geležinės už dangos, pastovus ir organizuo tas bendradarbiavimas jau yra įvykęs faktas. Tad KLB Kra što Valdybai turėtų atplūti be reikalingas laiko eikvojimas

Daktaras Jonas Šegamogas

PERSIKĖLĖ Į MONTREALĮ.

Montrealį apsigyveno, per sikeis iš Saskatchewano pro vincijos lietuvis gydytojas Dr. Jonas Šegamogas ir apsigyve no Verdune, 1038 Osborne Ave. (telefonas PO 6-9964).

Kas jo dar nepažįsta, stai siek tiek trumpu apie jį žiniu. Dr. Jonas Šegamogas — rugėjis panevėžietis, gimęs 1911 metais. Baigęs Panevė žio gimnaziją, medicinos moks lus studijavo Vytauto Didžio jo Universiteto Medicinos fa kultete, kurį baigė 1935 me tais. Specialybę pasirinko chirurgiją, ir apie penkerius metus dirbo asistentu Univer siteto Chirurginėje Klinikoje profesorių A. Hagentorno ir V. Kanaukos vadovybėje. Dar bas klinikoje sekėsi ir Dr. J. Šegamogas per tą laiką gavo didelį patyrimą.

Nuo 1942 metų ligi pasitrau kimo iš Lietuvos 1944 metais buvo Alytaus apskrities ligo ninės Chirurginio skyriaus ve dėju.

Vokietijoje karo metu dirbo kaip chirurgas specialistas ke hose vokiečių ir tremtinių li goninėse. Paskutinius metus prieš išvykstant į Kanadą dir bo Goettingeno Universiteto Chirurginėje Klinikoje ir drau ge buvo tremtinių stovyklos gydytoju.

1948 metais atvyko į Ka nadą ir po metų stažavo Ka nados ligoninėse, išlaikė vals tybinius egzaminus ir gavo gy dytojo praktikos teises visoje Kanadoje.

Pereitais metais Dr. J. Še gamogas Montrealy lankė chi rurgijos specialybės kursus ir rudenį sėkmingai išlaikė bend rosios chirurgijos egzaminus prie Royal College of Pysicians and Surgeons of Canada ir gavo specialybės teises.

Ikiol dirbęs Saskatchewano provincijoje kaip bendrąja praktika (gydant visas ligas) pabesiverčias ir kaip chirurgas, Red.

diskusijomis apie „reikalingu mą įsteigti“ panašių komitetų, o daugiau rūpintis, kaip prisi dėti ir kaip padėti jau esan tiesiems komitetams veikti, — ko iki šiol iš KLB Krašto Val dybos per daug nesimatė.

Dr. J. Kaškelis, Tautų Antibolševikinio Bloko Komiteto Pirmininkas.

Amerikos ir Kanados kata likai turi 1.537 ligonines, ku riose telpa 200.109 ligonių. Šv. Vincento Pauliečio vienuo Per paskutiniuosius 2 metus li ja — 5.500.

Klauda jo sprendimuose ir surinktose informacijose galėtų Stalinui kilpa ant kaklo užnerti ir padaryti galą visai Sovie tų valdžiai.

Birželio mėnesį ambasadorius Ottas sušaukė nepapras ą konferenciją, kurioje, žinoma, ir Sorge dalyvavo. Džiaug lamišiai savo laimėjimais visuose karo frontuose, konferenci os dalyviai tikėjosi, kad Japonija, išnaudodama Rusijos silp numą, neabejotinai ją puls ir vienu smūgiu užbaigs II-jį Pa saulinį Karą. Vienas tik Wenneckeris, laivyno atache, tai pažiūrai nepritarė. Jo nuomone, japonai rengėsi pulti ne Rusiją, o Indokiniją, Olandų Indiją ir Filipinų salas. Sorge tuo pat pranešė Maskvai apie šioje konferencijoje kilusį nuomonių skirtumą, pabrėždamas, kad jis yra linkęs tikėti Wenneckerio spėjiojimams.

Liepos mėnesiui įpusėjus, japonai jau su žymiai mažes niu entuziazmu bekalbėjo apie Sibiro užkariavimą.

Tą patį mėnesį Ozakį painformavo Sorge, kad impera torius Hirohito buvo sušaukęs nepaprastą ir slaptą konfe renciją, kurioje jis pareiškė, kad Japonija pradėsianti kovą pietuose, bet tuo pačiu metu, gerai progai pasitaikius, bus pilnai pasiruošusi pulti Rusiją. Sorgei taip pat pavyko su žinoti, kad karo ministeris generolas Tojo tesidomi ekspan sija į pietus. Sorge apie tai painformavo Maskvą, pridėda mas, kad kunigaikštis Konoye yra sudaręs naują ministerių kabinetą, kuris bandys tartis su J. A. V. Čia reikia pažymė ti, kad kai kurie laikraščiai teigia, kad Sorge jau tada žino jo, kad tų pasitarimų tikslas buvo Pearl Haurboro puolimo užmąstymas. Man vis dėlto atrodo, kad Sorge tuo nebu vo užsitikrinęs. Jis žinojo, kad apie šitų pasitarimų išda vas jis visuomet galės Staliną laiku painformuoti.

Visuotinė japonų mobilizacija prasidėjo vidurvasariyje ir aiškiai matėsi, kad visa imperija ruošiasi karui, tačiau ne buvo aišku, kurion pusėn smūgis bus nukreiptas. Tuo tarpu vokiečiai ir toliau brovėsi Rusijos gilumon. Charkovas buvo užimtas, Leningradas apsuptas. Krymo pusiausalyje esan čios Sovietų pajėgos buvo atkirstos nuo pagrindinių Rau donosios Armijos dalinių. Maskva buvo dideliame pavojuje. Visi diplomatai jau buvo jį aplėdę. Raudonosios Armijos kraujas liejosi upėmis; tuo tarpu Sibire pajėgūs kariai buvo laikomi kareivinėse.

Rugpjūčio mėnesį Sorge sužinojo iš Wenntckerio, kad japonų laivynas buvo pasirūpinęs dviem metams degalų at sargų. Japonų armija turėjo vos 6-mes mėnesiams benzi no; civiliams gyventojams tebuvo numatyta atsargų vos pu sei metų. Aiškiai matėsi, kad laivynas buvo pasiruošęs ka rui, gi apie kokias didesnes armijos invazijas Azijos žemyne negalėjo būti ir kalbos.

(Daugiau žin.)

bet įsigijęs visas specialybės teises, dr. J. Šegamogas gavo teisę persikelti ir dirbti Montrealy.

Montrealy Dr. J. Šegamo gas yra priimtas į St. Janne d'Arc ligoninę kaip chirurgas su teise gulditi ir operuoti bei gydyti savo ligonius. Ši li goninė priklauso A klasės ka tegorijai, t. y. — pirmos kiasės ligoninė.

Be to, Dr. J. Šegamogas yra pakviestas į Verduno ligoninę, tikisi ir čia susitarti.

Apsigyvenęs Verdune, Dr. J. Šegamogas čia atidarė ir sa vo kabineta — ofisą: 4906 We llington (telefonas YO 3611), kur priiminėja nustatytomis va landomis ligonius (žiūrėkite paskutiniame puslapyje jo skelbimą).

Malonu pastebėti, kad Dr. J. Šegamogas stoja į Susivieni jimo Lietuvių Amerikoje Mon trelio 123 kuopą, kurios na riams žada sudaryti tūlų leng vatų.

Malonu pasveikinti jau tre čią Montrealy gydytoją lie tuvi, o tautiečiams patarti pa sinaudoti visų pirma jų pa besiverčias ir kaip chirurgas, Red.

Amerikoje ir Kanadoje pasta tytos 27 naujos ligoninės su 9.328 lovomis.

■ Vienuolių visame pasauly je daugiausia 1952 metais tu rėjo jėzuitai — 30.579, fran ciškonai — 25.125, salaziečiai — 16.430, kapuciniai—14.418, benediktinai — 11.206, domi nikonai — 8.000, redemtoris tai — 7.672, Nekaltai Pradė tos Marijos Oblatai — 6.041, Šv. Vincento Pauliečio vienuo Per paskutiniuosius 2 metus li ja — 5.500.

Juodoji ranka

RICHARD SORGE.

7.

Tokiu tad būdu, norėdami sekantį kartą siųsti žinias sek madienį, jie persiųsdavo kodą — S A M.

Jei informacijos nebūdavo siunčiamos siųstuvo pagalba, šnipai panaudodavo kurjerius, kurie susitikdavo Sovietų bendradarbius paprastai Azijos kontinente. Sorge savo prisipažinime rašo: „Susitikimo vieta, laikas ir formalios techni kinės sąlygos būdavo aptariamoms per radiją. Jei kurjeriai vienas antro nepažindavo, tai specialūs skirtingi pažinimo ženklai, slaptažodžiai ir ištisos serijos atpažinimo posakių bū davo sutariami per radiją“.

Kai kurie susitikimai įvykdavo Šanghajaus kavinėse. Vienas kurjerių įeidavo nešinas geltonu pakietu. Jis susi tikdavo kitą kurjerį, besinešant raudoną pakietą. Kiti susi tikimai būdavo atliekami mažame Tokio restorane, kuris re tai būdavo lankomas svetimšalių. Sovietų kurjeris ateidavo vėliau ir užsisakydavo ypatingą japonišką valgį, ką Sorgės pasiųstas agentas panaudodavo pradėti pokalbį, klausdamas, ar tasai valgis yra saldus ir pridurdamas, kad jo draugas „Paulius“ visuomet užsisakydavo tą patį valgį. Maskvos kurjeris tada atsakydavo, kad jis apie tai girdėjo iš savo draugo „Jimmy“. Po to abu agentai pradėdavo aptarti me džiagos perdavimą.

Siunčiamą medžiagą sudarydavo mikrofilmai, pagamin ti Leicos ir Roboto aparatai. Dokumentai bei pranešimai bū davo tuoj pat nufotografuojami, ką kartais atlikdavo Sorge ambasadoje ar savo namuose, tačiau dažniausiai tai atlikda vo Voukelitchas specialiaime savo tamsiame kambaryje. Po to filmas būdavo labai standžiai susukamas į vieną rutulį, ap imantį kartais ligi 1000 dokumentų lapų.

Klauseno žmona Anna keturis kartus buvo nuvykusi į Šanghajį su 30 ar 40 rutuliais, paslėptų po krūtine. Ji perduo davo tuos filmus Sovietų agentams, kuriuos ji susitikdavo universalinėje Sun Sun krautuvėje, Cathay viešbučio prie rūmų, netgi puošniame Haig bulvare ir perduodavo Bub bling Well plento knygyno savininkei. Kiekvieną kartą ji paimdavo iš Sovietų agento 2000 sterlingų svarų.

Praktiškai Maskva mokėjo nuostabiai menką kainą už neįkainojamos vertės žinias. Vidutiniškai Maskvai tai per metus kaštudavo 4000 svarų, o už tai ji gaudavo 17 šnipų darbo vaisius. Tai paaiškinama tuo faktu, kad visi šnipai dirbo iš pasišventimo komunistui ir tik vieni vienas šio

Dar apie „Pabudimą“

Jautri artistė francūzė syki sušukusi: „Kritikai, pasikarkite! Aš temyliu, kas mane giria!“ Pastaba savotiškai tiksli, nes gera kritika tik tuo gera, jei kūrinyje ieško kas gera. Tačiau be abejo, kritikai turi būti ir ko trūko, arba kas kūrėjui buvo būtina, bet nepadarėta. Čia kritikas, aišku, neprivalo mizernu šuneliu, didingo pasta-to kampus teršti.

Uždavinys, bendrai, nėra lengvas, nes visų pirmiausia tenka suprasti, ką kritikuoja.

Todėl ypač sunku rašyti kritiką A. Škėmos sukurtai ir režisuroi, Montrelio Dramos Teatro premjerai „Pabudimas“, nes po vaidinimo, Akademinio Sambūrio sukiesta-me kultūrininkų būrelyje, veik visi vienu balsu atsilankiusio autoriaus klausė, ką norėjęs kūrinių pasakyti? Žiūrovai, pasirodo, skirstėsi nuotaka: „myliu sceną ir jos žmones, bet, dievaži, neįkandau jų gyventas svajones“. Katalikai kūrinyje net juto nelemą pro pagandinę kryptį prieš Bažnyčią.

Drama ne eilėraščių, kurio, ne suprastai, galima vėl pasiskaityti. Scena paveikia, arba tu jau, arba niekada. Ji gyvas vaizdas, privalus tuojau suprasti. Tat jei žiūrovams tenka dramaturgo klausyti, ką jis sakė, išvada aiški ir liūdna: lietuvis siekė, lietuviui nepavyko. Nepavyko rašytojui, ne pavyko žiūrovui. Abu nesusiklijavo.

Autorius aiškino, siekįs iškilti virš lietuviško gyvenimo ir visai lietuvių scenoje spręsti dabartinio momentu jai ypač svarbų nužmoginimo skandalą. Sako, siekęs vaizduoti bendrą žmogaus kovą prieš prievartą ir jo dvasios su niekinimą. Kaitininkais esančios ideologijos: pavyzdžiui, katalikų poteriai ir komunistų „poteriai“. Žodžiu, kaltinta žmogaus galva, kuriai reikia išbūti.

Čia ir glūdi autoriaus nepasisekimo priežastis. Prieš du tūkstančius metų, dar pirm Freudio ir jo psichoanalizės, Šv. Raštas žmogui sakė, visos žmogūdystės, visos grobišios vėimas, svetimotėriavimas, visos niekšystės kyla žmogaus širdyje, ne galvoje. Tiesa, to je pačioje širdyje, Dievo malone, gali kilti ir noras būti doru bei šventu.

Tokiu būdu, tenka suabejoti, begu dėl nužmoginimo skandalo atsakinga galva. Pavyzdžiui, Sovietų Sąjungos kons-

titucija rodosi protinga, bet ar Sąjungos valdovai pagal protingą konstituciją, ar pagal, bet protingą širdį elgiasi? Žmogus ne žmogūdis, jei rankoje kirvi, ar galvoje idėja laiko, bet dėl to, kad pasiduoda pavdyui, garbės ar galios troškimui, neapykantai, godumui, baimei, ilgesiui, vienu žodžiu, jausmams. Žmogaus galva, tiesa, dažnai esti kvaila, bet svarbiausias veiksnys, vis dėlto, yra širdis. Ji net idėjas pasirenka.

Kokiais jausmais „Pabudimo“ veikėjai gyvena? Kunigas gražiai kam jaunatvėje pasiutus vienuole tapti nenorėjusią seselę nusiskandinti. Jis, taip pat, bijo mirties. Kazys prižiūri slapta ginklų sandėlį ir pagrindžio dalyvius. Tėvynės, rodos, jis nemylė ir nesisiejo lajos jos pavergimu. Kodėl jis kelia prieš atėjūnus ranką, neišaukš. Gal supyko, kad artimas ištrėmė, kad iš darbo išvarė, kad ateitį prarijo? Pijus jaunas buvo girtuoklis ir anarchistas. Kas jį pastūmė būti komunistų tardytoju, vėl neaišku: gal kailį gelbėdamas, gal ištikinęs, gal margas niekulis troško viešpatėlių pavai dinti? Lena savo vyrą myli — ir viskas. Ta meilė nieko nešildo. Suprantamiausias — en kavistas Pranas.

Tokiu būdu, kūrinio svoris ne apie jausmus, bet apie viešpatėlių mintis sukasi. Mintys scenoje, be jausmų, paprastai, tėra neįsprendžiamos, išblyškė šešėliai. Pilo žmogaus nėra. To dėl „Pabudime“ scenos be charakterių: kunigas, ne kunigas; komunistas, ne komunistas; lietuvis, ne lietuvis; žmogus, ne žmogus! Šešėlius parašvinti (o gal ir žiūrovų veidus?) įvedama seksualis motyvas, kuris prievartos priemonių istorijoje stovi nežymiausia vietoje.

Esama ir keistų minčių. Pavyzdžiui, siūloma pasaulį tvarkyti principu: „Kai man bus gerai, tai ir tau bus gerai“, bet ten pat vaizduojama, kada tardytojui gerai, tai tardomajam negerai, o kada tardomajam buvo gerai, tai būsimajam tardytojui buvo negerai, nes būsimasis tardomasis pavogė jo mylimą merginą.

Visai žmonijai svarbų klausimą sprendžiant, rodos, privalu atsižvelgti į žmonijos istoriją. Kas lytisi Europos (o europėnių Europa ir yra visa žmonija), svarbiausios tautos toje istorijoje buvo senovės žydai ir senovės graikai. Vieni rado visišką žmogaus atsid-

KULTŪRINĖ KRONIKA

NAUJA KINO FAZĖ.

Žmonės baigė apsiprasti su spalvotais filmais. 3D — trijų matavimų filmas — prarado savo patrauklumą ir atrodo pasmerkti ankstyvai mirčiai.

Bet neseniai pasirodė Cinema — trijų matavimų filmas padidintame ekrane, nereikalaujant poliarinių akinų ir daug kam padaręs didelį įspūdį, nors tebesąs pradinėje stadijoje. Fox užgirdo apie prancūzų prof. Henri Chretien, padariusį stebėtiną išradimą, kurį Fox nelaukdamas nusipirko ir pakrikštijo Cinema Scope vardu.

Cinema Scope sukuria trečiojo matavimo iliuziją be poliarinių akinų, reikalauja maždaug tris kartus didesnio ekrano ir vartoja stereofoninį garsą, kuris žiūrovą pasiekia iš kelių garsiakalbių, priklausomai nuo vietos, kurioje vyksta veiksmas. Fox filmų bendrovė jau investavo 20 milijonų dolerių į Cinema Scope produkciją, ir netrukus žada pasirodyti keturiolika filmų, kurių pirmasis vadinasi „Jupa“ — „The Robe“.

Jupa buvo suktas pagal Llo-

vimą Visagalio Dievo valiai, kiti stiprų pamėgimą proto, su įsakymais „pažink save“ ir „neišieik iš krašto, visur ir visada turėk saiką“. Krikščionybė suderino senovės žydų ir graikų išmintį. Ji skelbė Dievo meilę ir jo įsakymų klausimą, reikiama posakių: „mylėk artimą, kaip pats save“ ir „nedaryk kitam to, ko nenori, kad tau darytų“.

Krikščionybė, tiesa, šiandien, rodos, ne toks jau imponuojas dalykas. Žmonija lyg įsijaukė kito suderinimo, kuris apimtų, ir senovės žydų ir senovės graikų ir Vakarų civilizacijos kūrėjos krikščionybės dvasią. Sudėtinėmis dalimis, be abejo, čia bus, ir mokslas, kuris protu dasirio iki to mo branduoliu, ir širdies troškimas broliškiau sutvarkyti savitarpio santykius visuomenėje.

Tokiu būdu mes pergyvena me tiesos po patamius ieško jumo laikotarpį. A. Škėmai garbė už pastangą padėti pajieškoti šio mėlynojo paparties žiedelio, kuris paslaptį atskleidė. Garbė ir Montrelio Dramos Teatrui kad scenoje pastatė Škėmos pastangą. Bet — kai grietinės nėra, kaip sviesto padarysi?

Vyt. Širvydas.

vinti ir pailsėti. Nuo mūsų įmirkusių rūbų tekėjo sroveles vandens, o mažieji, laikydami besisupančią palapinę, susirūpinę klausėsi mergaitės patarimo.

— Dar kiek išsilaikykite, — pasakė ji, — o aprimus audrai, galėsite patogiai išsimiegoti ant pačių suminto šieno. — Tai pasakiusi Liucija išėjo. Mes bandėme dar sulaukyti, patarėme palaukti kol aprims, bet ji neklusė. Norėjo greičiau grįžti ir nuraminti susirūpinusius tėvus. Lempučių šviesdami, mudu su Andriūnu, palydėjome mergaitę prie kelto. Upė jau tvino iš savo vagos. Sėmdama žemiasias pakrantes, įgijo pasibaisėtiną grėsmingumą. Dar kiek užpylus, tikrieji krantai turėjo pasinerti ir išsiplėstų vanduo atneš netikrumą, ties kuriuo nežinoma tikrojo gylio pradžios.

Mums šviečiant, mergaitė atsirūš besiblaškanti plausta ir patempus virvę, pradėjo tolti. Ji tolo į juodą vandens masę, kuri gaubė žemės paviršių iš viršaus ir iš apačios. Vėjo blaškomas keltas greitai išnyko iš kišeninių lempučių šviesos ir tik čia pat slystanti virvė teigė ją sėkmingai plaukiant. Dabar mudu sekėme tik ištemptą virvę nuo kurios monotonis ko slinkimo priklausė sėkmingas persikėlimas. Akimirka mes pastyrėme: įmirkusios virvės įtempimas staiga atsileido ir ji, tartum paleistos vadelės, nustumko į vandenį. Sekančią akimirka, iš vidurio upės išgirdome šauksmą: „Gelbėkite!“... Daugiau nieko. Tiksliai atsipalaidavusi virvė ir šauksmas. Siuntantis vėjas ir nesibaigianti liūtis slėpė viską ir mes bent ką pamatyti lempučių šviesoje buvome bejėgiai. Mūsų pagalbon atėjo žaibas. Staiga perplėšęs įkyriąją tamsą, sekunde apšvietė visą apylinkę, ir aš pamaniau jau tiek atsitolinus, pasirovui skubantį tuščią plaustą. To man užteko. Bloškiau šalin apsiaustą ir čia pat spiriančio perkūno lydimas puolau į juodą vandenį. Nors lietuvi plaukantis pasirovui plaukti buvo visai lengva. Pasitikėdamas instinktu, buvau tikras pagausijęs plaustą. Bet tai dar nebuvo viskas. Žaibas dabar buvo likęs vienintelis mano pagalbininkas, todėl aš skubėdamas, akis išplėtes maldavau man padėti, nors trupčiuką pašviečiau. Aš buvau laimingas: ugnies jūrai pergalėjus audros siuntimą ir šėlstančio vandens srovę, visai prieš save pamaniau plaustą. Plauto priekyje gal už metro, skubėjęs jos kūnas. Sekantį momentą aš jau kabinausi į plauto briauną ir užsirepėkavęs puolau į priekį, vėl į aklą, užiančią vandens masę. Dabar aš nebeskubėjau. Plačiais rankų mostais graibiausi aplink. Pro mano rankas slydo tiksliai putojantis vanduo ir aš nerimau. Kiekviena sekundė buvo brangi, o aš nieko nesugriebiau. Grėsmingoji tamsa akimirksniui vėl ištripo žaibo šviesoje ir aš puolau į kairę. Mano prištai išikabino į rūbus ir aš, pajutau nuostabų palengvėjimą.

Mokslo-technikos naujienos

KELIONĖ Į MENULĮ PER 49 VALANDAS

Salzburgo inžinierius Rudolf Nebel, kuris domisi tarpplanetiniu susisiekimu, apskaičiuoja, kad jau 1962 metais bus galima keliauti į mėnulį. Jis apskaičiuoja, kad kelionė, pasilins tarpinėje stotyje tarp žemės ir mėnulio kabinčioje saloje užtruksianti 49 valandas ir 38 minutes.

JAU RUOSIASI KRISTI NUO ŽEMĖS.

Mokslininkai jau dirba prie raketos, kuri galės nuo žemės nusikristi apie 1.600 kilometrų į erdves. Numatoma, kad dar praeis 5 metai, kol pavyks tokią raketą paruošti iššovimui.

SPRAUSMINIAI GARVEŽIAI IR SUNKVEŽIMIAI.

Gazo turbinos, veikiančios tuo pat būdu, kaip sprausminių lėktuvų motorai, jau randa pritaikymą žemės susisiekimui: jau yra kelyje 19 tokių lokomotyvų JAV-bėse ir užsakyta dar daugiau. Be to, jau dveji metai, kai daromi bandymai važinėti sunkvežimiu, taip pat turinčiu toki motorą. Vien-

nų iškilmėje Bostone, pakvies ta koncertuoti į Worcesterį, J. A. V.

FILMAI IR KONCERTAS TORONTE.

Toronto ir apylinkių lietuvių dabar turi prieš akis ir ruošiasi dviem įvykiams:

1. Gruodžio 5 ir 6 dienomis broliai Motuzai rodyt naujus spalvinius Lietuvos filmus.

2. Gruodžio 12 d. op. sol. E. Kardielenė su pianistu K. Smilgavičium naujajai parapijai duos didelį koncertą.

MAČERNIO POEZIJOS REIKALU.

Montrelio Universitete, Lituanistikos Skyriuje yra rašoma diplominis darbas apie poeto Vytauto Mačernio poeziją.

Kadangi jo eilėraščiai, išskyrus „Vizijas“, Vakarų pasaulyje pasiekė jo draugų ir poeziją mėgstančių žmonių užrašuose, todėl tik labai nedidelis skaičius buvo surinktas ir atspausdintas.

Dabar, tikėdami, kad dar ne vienas Vytauto Mačernio eilėraščių ar sonetų tebėra išlikęs užrašų sąsiuvinuose ar Lietuvoje įėjusių laikraščių iškarpose, prašome visus, kurie turėtų neatspausdintos jo kūrybos padaryti nuorašus ir vieną egzempliorių atsiųsti mums šiuo adresu: Henrikas Nagys, 5561 Esplanade Ave, Montreal, Qut. Canada.

Nors didžioji uždavinio dalis turėjo dar tik prasidėti, bet patį sprendimą aš jau turėjau savo rankose. Sugriebiau pečius, galvą. Keldamas į paviršių, jaučiau srovės nešimą. Plaukai nei nebandžiau, nes nežinojau, kurio pusėn būtų artimesnis krantas. Laukiau vėl pasirodant pagalbininko — žaibo. Kažkas kieto atsirėmė į mane ir dešinė ranka sugriebiau plaustą. Nepaliesdamas jos rankos, užsikrausčiau ant plauto ir sekančiomis sekundėmis užsitemepiau permirkusį kūną. Tik dabar pajutau visai išsisėmęs ir su maloniu poilsio atsikvėpimu atsidedau šalia skenduolės. Nors ji nerodė gyvybės žymių, bet aš jaučiau didelį palengvėjimą. Atrodė, kad ir lietus jau nebepateis čiažė mano peršlapusį kūną.

Kiek atsikvėpęs, griebiausi gelbėti skubantį laiką. Neatgailai klupdamas ant siūbuojančio pagrindo dirbtinam kvėpavimui, minkštinau jos pastyrusias rankas. Įkyrusis perkūno trankymasis tolo kažkur už žemupin, o retėjanti žaibai atrifino statų šlaitą. Staigiai upės posūkyje atsirėmė plaustas į medžius ir sukdamasis tęsė savo kelionę, bet aš pagriebiau už šakos ir prisitraukiau prie kranto. Nukarusią virvę pririšau prie medžio ir pakėliau mergaitę. Pajutau aiškų jos atsikvėpimą. Audra jau rimo ir lijo geras lietus, kuris vasaros karščio išdžiovintai žemei atnešė didžiųjų atgaivą. Apglėbęs per pusianą atsargiai nutraukiau nuo plauto ir, praskleidęs žoles, paguldžiau. Apgraiabomis suradau storo medžio kamieną ir atsargumo dėliai užsikrapščiau, kartu užsitraukdamas mergaitę. Laikiau ją apkabėdamas. Man tai buvo savotiškas malonumas, kartu ir atsargumas, kad išslydusi, stačiaja pakrante, vėl į vandenį nenuriedėtų. Jaučiau jos normalėjantį kvėpavimą ir nežymius judesius. Mane užplūdo nuostabus palengvėjimas ir begalinis nuovargis. Bejėgėmis rankomis taisyčiau jos peršlapusias plaukus ir pirštų galais atsargiai gėrėjau veido bruožais. Buvo labai gera pasiduoti visiškam poilsui prieš save turint brangų asmeninį, o prie kojų, alksnių šakose girdint putojantį vandenį. Toluloni riedėjo pavargęs griautinis. Su silpnėjančių žaibų pašvaistėmis. Paskutinieji smulkučio lietaus lašai tyliai tirpo užiančios upės versmėje, o medžiai nežymiai rikiavosi ir atskirus vienetus ryškėjančios vasaros naktį.

— Miela Liucija! Kaip jautiesi? — Tarsi bijodamas iš naujo sukelti praužusią audrą, tyliai pasakiau jai į ausį.

— Tai tu Vyta? Koks tu geras... — Jos rankos bejėgiškai pakilo, pabraukė mano veidą, paglostė plaukus ir nuslydo ant kaklo. Staigi jėga atsirado jos apkabime, kuri mane patraukė. Kažkas mane pastūmė, kad sekančią akimirka paskendau mergaitės lūpų atsidavime.

S. Prancūnas.

S. PRANCKŪNAS.

PLAUSTAS

3.

Neaiškus riksmas, vos išsiskirias iš siuntančios audros pasiekė mūsų klausą. Balsas ėjo kažkur iš viršaus. Tai galėjo būti nuo šlaito. Valandėlę klausėmės. Pasikartojus, mudu su draugininku įtraukėme galvas į apsiausto apikakles ir išlindome į nepalaužiančią vandens srovę. Sekančią akimirka mes buvome kiauurai permerkti. Per lietaus masę pastebėjome žiburėlį. Jis leidosi šlaitu žemyn. Iš ten ėjo keistas šauksmas. Visai toje vietoje, kur buvo plaustas. Mudu tartum atsakdami pamokykavome elektrinėmis lempučių ir pažliugusia pieva pasileidome plauto link. Sekantį momentą matytas žiburėlis dingo. Mudu, šviesdamiesi, priartėjome prie kelto sutvirtinimų. Blykstelėjo žaibas. Antroje pusėje prie virvių triūsė žmogus. Aiškiai matyti, kad jis norėjo persitraukti plaustą pas save.

— Aš pas jus! — Išgirdome moters balsą. Draugininkui, lempučių šviesa lydint tostantį plaustą, aš pradėjau tempti virvę. Upės vaga jau buvo sklidina ir liūčiai užsitiesus vanduo turėjo išsilieti į slėnį. Žaibui perplėšus vandens prisigėrusią tamsą, mes pastebėjome artėjantį plaustą. Vėjo blaškoma, didžiuliu apsiaustan išsipūsi, nušoko žmogysta nuo priartėjusio kelto ir išsivydome Liuciją. Jos liktarną, visai pašlaitėje užgesinę lietus. Ji atėjusi mūsų perspėti. Šiup taip ištrūkusi, nors tėvai buvę labai priešingi. Mudu su draugininku, paėmę už parankės, nusivedėme prie palapinių. Mūsų nuostabai jau ir antroji gulėjo sudribusi. Kišeninės lempučių šviesa nuslydo pažliugusioje žemėje baltuojančiu lopu. Berniukai buvo pasidalinę ir likusias dvi ir vos sutildami laikė siūbuojančias sienas.

Kas per pavojus? Koks perspėjimas galėjo mums pagelbėti? Kodėl ji tokiam pragarui siaučiant nebijojo per upę keltis? Audra turėjo netrukus baigtis ir ryt mes išsidiuovintume. Dėkingumo kupini kaip ir barti rengėmės už jos rūpestingumą.

— Audrai prasidėjus, tėvelis išsitarė, kad pamiršęs mes perspėti, jog slėnis būnas apsemtas ne vien pavasario potvinio metu. Viena vasarą po didžiulės audros, upė taip patvino, kad nusinėję visą net nebaigtą džiovinti šieną. — Ji dabar atėjusi mus perspėti, panašiu atveju, kol audra aprims, laikytumėmės šios augštumėlių, Per upę dabar esą pavojinga keltis, ypatingai mažiesiems. Jos manymu audra ilgai neužsitęs, tuomet visi galėsime jų erdvioje troboje išsidžio-

SAUGU — PATIKIMA — SAŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481

Daugelio lietuvių išbandyta-patikima nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pagaiduojamuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

\$5.500 įmok. College-Mont rose. 18 k., atsk., mūr., v.-alyvos šild., 2 von., keturios, virtuvės, garažas.

\$2.000 įmok. Prie naujos lietuvių bažnyč. Lindsay A. 7 k., 2 virt., vand.-alyvos šildymas, garažui vieta. Kaina \$ 10.000.

\$2.000 įmok. Dundas-Manning, 6 did. k., 2 mod. virtuvės, labai tvarkingas.

\$2.000 įmok. Dundas-Claremont. 6 k., 2 virt. Kaina tik \$8.500.

\$3.500 įmok. College-Lansdowne. 10 k., mūr., atsk., 3 virtuvės, vieta 2 garaž.

\$3.500 įmok. H. Park. 8 k., 2 virt., mūr. alyv. š., gar.

\$4.900 įmok. Bloor-Pacific

9 k., mūr., 2 mūr. garaž., šoninis įvažiavimas, 3 virtuvės, vand.-al. šildymas.

\$3.900 įmok. Bloor-Quebec. 9 k., atsk., mūr., vand.alyvos šild., 2 mod. virtuvės, 2 vonios. Kaina \$15.900.

\$22.500 pilna kaina. High Park; 11 k., atsk., mūr., 2 mod. virtuvės, 2 vonios, vand.-alyv. šildymas, 2 garažai, gražus kiemas, rūsy puiki žaidimų salė.

\$2.500 įmok. Parkdale. 8 k. plus 2 saulės k., mūr., 2 virt., papild. tualetas rūsy. Garažui v. Kaina \$14.500.

\$2.900 įmok. Haveelock Av, netoli nau. liet. bažnyčios. 8 k., mūr., gražus kiemas, vieta garažui.

Turime pasiūlymų: įvairiausių biznių, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų ir tt. Suteikiame paskolas ir morgičius.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽŪNAS

mielai Tamstoms suteiks plačią informaciją, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba TELEF.: įstaigos OL. 8481 Namų ME 0667

JEIGU NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ BEI

BIZNĮ, KREIPKIS Į

J. KARPIS

REAL ESTATE

ČIA SAVO KALBA GALĖSI ISSIAIŠKINTI VISUS REIKALUS ir GAUSI REIKIAMĄ PATARIMĄ BEI PATARNAVIMĄ.

J. KARPIS

REAL ESTATE

1609 DUNDAS ST. W. OL 7996-7. Toronto.

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVEJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turiu didelį pasirinkimą įvairių angliškių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto. Tel. LL 9626.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

Maloniai pranesame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITES Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKA

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val. DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SAŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

DR. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ.

KAMPAS BLOOR ir BROCK Ave, TORONTO.

(Įėjimas iš 613 Brock Ave).

Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1—4 ir 5—8 val. pp. Šeštadieniais 11—3 val. p. p. kitu laiku pagal susitarimą. Telef. OL 8651.

Saugu—Patikima

DIDŽIAUSIAS NAMŲ PASIRINKIMAS

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

PIRKDAMI AR PARDUODAMI PASITARKITE SUMŪSŲ EKSPERTAIS.

MES TURIME ŠIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ. TAIP PAT DUODAME PASKOLAS.

MŪSŲ NAMŲ APRAŠYMAI SU FOTO NUOTRAUKOMIS PALENGVINS JUMS PASIRINKTI NAMUS.

PLATESNIŲ INFORMACIJŲ IR VISAIŠ NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO REIKALAIS KREIPKITES

A. KIRSONIS

Telef.: OL 7511

V. MORKIS

Telef.: OL 7511

B. SERGAUTIS

Telef.: OL 7511

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin) — TORONTO.

HAMILTONO LIETUVIAI. Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į šios įstaigos atstovus Hamiltono J. VALEVIČIUS ir A. PRANCKEVIČIUS. Visookeripias informacijas suteiks bei patars namų problemose nemokamai. Skambinkite ar užsikite į įstaigą 913 MAIN ST. E. HAMILTON—TEL. 9-4121

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

SKYRIAI: TORONTO — HAMILTON — LONDON — SARNIA — KITCHENER — PETERBOROUGH

J. J. ELLIS, Realtor

383 RONCESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO OL 6321, BUTO LA 6338

ATSIŲSTA PAMINETI

Lengvas Būdas IŠMOKT

ANGLISKAI. Reikalingiausi

žodžiai, sakiniai, lengvi pasi-

skaitymai ir trumpa gramatika.

Ka. Paruošė S. M. Kaina 75

centai. „Keleivio“ leidinys.

Adresas: 636 Broadway, So-

boston 27, Mass., USA.

LO 2710

MICHAEL KOPRIVICA

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

1489 DUNDAS ST. W. (kampas Dufferin) Toronto. Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis, mielai jums patarnausim!

KE 1118

J. GREEN

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

933 Bloor St. W. Toronto.

Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

JOHN J. ELLIS

REAL ESTATE

NAUJAI ATIDARYTAS SKYRIUS..

383 RONCESVALLES — TEL. LA 8000

Įgyto pasitikėjimo dėliai mūsų firma auga sparčiausiai žingsniais. Kiekvienu laiku čia rasite didžiausią namų ir kitokių nuosavybių pasirinkimą. Kiekvienu laiku šimtai namų visuose Toronto rajonuose. Ypatingas mūsų naujojo skyriaus dėmesys bus skiriamas patarnauti klientams, norintiems įsigyti namus High Parko rajone.

Parūpinamos paskolos padidinti Jūsų įmokėjimą.

R. ŽULYS

383 Roncesvalles. - Telef. OL. 6321 - Buto tel. EM. 3-6711

DEMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINAS!!!

Imperial Auto Collision

Atlieka visų mašinų visokį remontą:

(sparnai, durys, priekis, rėmai).

Spalvų, dažymui, didžiausias pasirinkimas.

Darbas garantuotas.

561—567 KEELE Str.

vienas blokas į pietus

nuo St. Clair

TORONTO, Ont.

Biuro telef.

JU 4773

Namų CE 1-3444

Lozoraitį, LLK-to pirm. V. Sidzikauską ir Lietuvos atstovą Paryžiuje Dr. Bačkį.

— Prof. A. Greimas, dėstęs vasarą Sorbonos Universiteto Prancūzų Civilizacijos Kursuose prancūzų filologiją, paliko Paryžių. Jis su šeima pabuvo jės dar keletą dienų pas pp. Matore, Pietų Prancūzijoje, išvyko į Egiptą. Aleksandrijos Universitete jis dėsto prancūzų kalbą bei literatūrą.

— Vytauto Kasiulio lito-grafijos darbų paroda, kurioje išstatyta apie 14 spalvotų lito grafinių kūrinių, uždaryta lapkričio 14 d. Stiebel galerijoje.

— Skulptorius Mončys jau grįžo iš savo povestuvinių atos togy ir ruošia savų darbams projektus. Jis vedė prancūzų skulptoriaus Martel dukterį.

— Paryžiuje posėdžiavo Komitetas prie Kultūros Laisvei ginti Kongreso organizacijos. Lietuvius mokslininkus jame atstovauja prof. J. Baltrušaitis. Į šį Komitetą individualiu titulu yra pakviesti: Ignas Jurekūnas - šėinius ir prof. Maceina.

W. A. LENCKI,

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Dr. N. Novoickis

DANTŲ GYDYTOJAS (Lietuvis)

345 BLOOR St. West

(kampas Bloor - Huron)

... TORONTO ...

Telefonas MI 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki 5 vv. ir pagal susitarimą.

DEMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

HAMILTONUI, TORONTUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) ir senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl ĮRENGIMAI DAROMI ŽYMIAM PAPIGINTOMIS KAINOMIS IR ISSIMOKĖJIMUI DVIEMS METAMS. VISI PATARIMAI VELTUI.

Užsakymai priimami:

Hamiltono: 18 Spadina Ave. Telefonas 9—2035.

Toronto: 693 Dovercourt Rd. Telefonas LO 8951.

Dr. A. Pacevicius

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778

Rentgenas. Physioterapija. Laboratoriniai tyrimai.

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v.

ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

HAMILTON

LIETUVOS KARIUOMĖS ŠVENTĖS

minėjimas Hamiltone lapkričio 2 d. įvyksta šia tvarka: 11 val. ryto iškilmingos pamaldos su Libera Vilniaus Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

5 val. vak. St. Michael salėje, 213 James St. N. iškilmingas minėjimo aktas: a) Kana dos Himnas, b) Vėliavų pagerbimas, c) pulk. J. Giedraičio žodis, d) gen. P. Plechavičiaus paskaita, e) Meninė programos dalis, kurią išpildys Liet. Op. sol. P. Radzevičiūtė, sol. B. Marijošius ir Hamiltono tautinių šokių grupė ved. V. Panavaitės, f) Minėjimo uždarymas, g) Lietuvos Himnas.

Visas minėjimo išlaidas padengs Bendruomenės Valdyba, o prie įėjimo suringtos aukos bus paskirtos mūsų karo invalidams. Todėl visi tautiečiai prašomi aukoti tiems Lietuvos didvyriams, kurie savo kraują iškovojo mūsų tautai laisvę ir šandien tremtyje yra atsidūrę sunkioje padėtyje. Šios mūsų aukos, tebūna sim bolinė padėka už jų atkovotą laisvę Lietuvai, kuria ir mes džiaugėmės per 22 nepriklausomo gyvenimo metus.

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba.

Galutinai pavyko susitarti su broliais Motuzais ir spalvoti Lietuvos vaizdų filmai

ir pasigrožėti Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpyje padaryta pažanga visose gyvenimo srityse.

Filmų tęsis apie dvi valandas, tad visi dirbantieji naktinėje pamainoje, dar galės grįžti į namus, pavaikarinti ir laiku nuvykti į darbą.

Nepamirškime — gruodžio 6 d. visi į lietuviškus filmus! Šį šeštadienį,

Lietuvos kariuomenės šventės išvakarėse, T. Fondo Hamiltono sk., reprezentaciniame Royal Connaught viešbutyje, Crystal salėje rengia priešadventinį balių su menine programa. Ją atliks mūsų kolonijos jaunieji menininkai S. Lu koševičiūtė su baletu ir L. Šturmaitytė — solo. Akomponuoja jauna janišė L. Sukytė.

Šiame pobūvyje dalyvaus taip pat ir gen. P. Plechavičius, tardamas trumpą žodį.

Dar yra laisvų staliukų, todėl prašoma užsakyti pas V. Kazlauską telef. 9-3796. Šokiams griežia Toronto puikus Zanini orkestras. Pradžia 7 val. 15 min.

Hamiltono United Council lapkričio 4 d. buvo sušaukęs visų tautybių atstovų posėdį, kuriame nagrinėta buvo paramos suteikimo Mac Masterio Universitetui, klausimas iš miesto savivaldybės pusės sumoje 250 tūkst. Ši suma, per 10 metų būtų pridėta prie namų savininkų mokamo nekilnojamojo turto mokesčio, į me-

tus kiekvienam po 40 ct.

Kadangi Hamiltone priskaitoma yra per 60 tūkst. namų savininkų, kurių apie 10 tūkst. priklauso taip vad. etninėms grupėms, norėta šiame posėdyje išgirsti ir mažumų atstovų nuomonę, kadangi per burmistro rinkimus gruodžio 2 d. namų savininkai turės nu balsuoti, ar jie sutinka su tuo mažųjų priedu prie mokamo nekilnojamojo turto mokesčio ar ne. Atstovai buvo paprašyti taip pat šį reikalą painformuoti savo tautiečių tarpe.

Lietuvius čiaame posėdyje atstovavo B-nės valdybos vice-

pirm. K. Baronas.

Hamiltono miestas

„dėka“ savo didelės pramonės yra įtrauktas į priešlėktuvinės apsaugos sąrašą. Lapkričio 9 tos d. vakarą čia buvo pravaestas oro pavojaus sirenų bandymas. Pasirodo, kad ne viso se miesto dalyse jos buvo gerai girdimos, ypatingai priemiesčių kvartaluose. Civilinės apsaugos viršininko brigad. Todd pareiškimu, artimiausiu metu, bus įtaisyta dar 10 sirenų, pakeliant bndrą jų skaičių iki 45. Beveik prieš metus laiko daug buvo kalbėta apie slėptuvių įrengimą kalno papėdėje, (pietų pusėje) tačiau šandien vėl viskas aprimo.

Malonu pažymėti,

kad lietuviams prekyboje neblogai sekasi. Beveik visose miesto dalyse jie turi įvairias krautuves, kuriomis džiaugia-

EDMONTON, Alberta

NAUJA EDMONTONO VALDYBA.

Šiuo pranešame, kad 1953 m. spalio mėn. 25 d. įvyko Edmontono Apylinkės Bendruomenės metinis susirinkimas, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba. Naujosios valdybos nariai pasiskirstė pareigomis sekančiai:

Pirmininkas — A. Bajoras, 12203 — 127 St.
Vice-P-kas — F. Kantau-

tienė 11441 — 76 Ave.

Sekretorius — A. Mažionis 10950—95 St.

Iždininkas — J. Barkauskas 1004 — 105 St.

Kultūros r-lų ved. A. Šmitas 10323 — 115 St.
A. Mažionis.

K. L. B. Edmontono Apylinkės Vald. Sekretorius.

PADEKOS

Esame be galo dėkingi mūsų mieliems prieteliams, pada riu siems mums maloniai staigmeną suruošiant tokį šaukų balių, prisimenant mūsų 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Buvome maloniai nustebinti radę pilnutėlę salę svečių, susirinkusių padaryti mums malonumą. Nebegalėjome atsigė rėti tokiu puikiu vaišių paruo šimu ir jų pravedimu.

si ne tik mūsų tautiečiai, bet ir svetimtaučiai, dėl mandaus ir greito aptarnavimo.

Rytinėje Hamiltono m. pusėje 927 Burlington St. E. (ne toli Steel Co.) veikia A. Meizžio „Stans“ maisto produktų krautuvė, kuri aptarnauja ne tik lietuvių, bet ir gausiai čia gyvenančius lenkus ir ukrainiečius.

Montrealio Lietuvių Teatro spektaklį „Pabudimas“ Toronte, lapkričio 29 d. žada vykti ir daugelis hamiltoniečių. Gaila, bet šis A. Škėmos veiklas, pastatęs Montrealį „ant visų kojų“, vertėjo parodyti ir Hamiltone.

Labai nuoširdžiai dėkojame šio baltiaus iniciatoriams Džiangams, Matulevičiūnei, Petro niams ir M. Šukiui. Didelis ačiū tiek daug dirbusiems šio pobūvy ruošiant ir jo metu: Ši peliams, Giedraičiui, Jurkštie nei, Bačkauskieni, Vaičekaus kienei, Girklienei, Emilijai Kac, P. Jakubkai ir visiems kitiems, kurių pavardžių nesu žinojome.

Ačiū visiems sveikinusiems ir pareiškusiems mums nuoširdžius linkėjimus ir atsiuntusiems sveikinimo telegramas ir gėles. Labai ačiū už brangias dovanas, kurios mums nuolat primins mūsų mielus prietelius. Ačiū visiems prisidėjusiems prie šio pobūvio savo dalyvavimu. Atskiras ačiū Matui Šukiui, kuris savo lėšomis parūpino šiam pokyliui orkestrą. „Ačiū „Lituanicos“ orkestrui už nuotaikingą muziką, kuri sudarė svečiams malonumą.

Dar kartą nuoširdžiausias ačiū visiems už šią malonią staigmeną, kurios mes niekad nepamiršime.

Ona ir Juozas Adukauskai.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK AVE, MONTREAL. Tel. HA 7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIUDESIO VALANDOS

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

Siuvėjas

P. ŠIDLAUSKAS

PRIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS. ANGLISKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE.

ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ.

UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022
1124 Chenneville St. Apt. 2 (kampas Bleury ir Dorchester)
MONTREAL

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLISKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

SPECIALIZUOJUOS UŽSAKYMAIS PAŠTU

(mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal.

(vienas blokas ir rytus nuo De la ROCHE)

įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

Mielai padedu norintiems pirkti ir parduoti namus, sklypus ir farmas.

Atstovas J. SKUČAS

LAURENTIDE REALTIES CO. LTD.

7241—24th Avenue Ville St. Michel. Res. Tel. RA 2-6152

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE ST., Montreal. Fitzroy 3292.

PIGIOMIS KAINOMIS PIRMOS RŪSIES:

Šviežią, rūkytą, konservuotą ir virtą mėsą, paukščius, dešras, kumpį, sviestą, sūrį kiaušinius ir kitus maisto produktus galima gauti tik pas

PUNKRĮ ir KRASAUSKĄ

335 RONCESVALLES AVE, TORONTO.

7697 CENTRAL, VILLE LASALLE. HE 3207

LE MIEUX LINGERIE

VAIKIŠKI IR MOTERIŠKI DRABUŽIAI.

Taipogi yra priimami DAŽYMO ir PROSINIMO darbai sumažintomis kainomis.

5% nuolaida patiekusiam šį skelbimą.

BELLAZZI - LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Duryš, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METU JOSU TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

PARDUODAMAS

plytinis pastatas tabako auginimo srityje su eiklu bižniu: 3 ALEJOS BOWLING, 5 STA LŲ POOL-ROOM ir SNACK BAR. LEDAI, CIGARETĖS ir įvairūs „NOVELTIES“ ŠEŠI APARTAMENTAI — VI SI IŠNUOMOTI, vienas rezervuojamas pirkėjui. Sutinka su 10.000 dol. įmokejimu.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis pas:

ALEX PUZARA, P. O. BOX

38, RONEY, ONT.,

arba skambinti 131 M.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALNUT 9773 4914 Decarie Blvd., Montrel.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:

3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

A.J. Norkeliūnas

PER SAVO AGENTŪRĄ

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

AŠTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTĮ,

NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIR-

GIMUS ir NELAIMINGUS ATSITIKIMUS. BEND-

RAI SAŽININGAI PATARNAUJA

VISOSE DRA UDIMO SRITYSE.

5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36

Tel. CL 2363

SAMUEL'S CAR MARKET INC.

MOKA AUGŠTESNĖ KAINĄ UŽ TAMSTŲ AUTOMOBILĮ ir KEIČIANT JŪSIŠKĮ ĮVERTINĄ AUGŠČIAU, NEI BET KURIS PREKYBININKAS MIESTE.

PIRKDAMI VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, PAS MUS GAUSITE GERESNĖMIS SĄLYGOMIS, NEI BET KUR KITUR MIESTE.

TAMSTŲ DISPOZICIJAI TURIME VISŲ RŪŠIŲ NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.

TOLIMESNEI INFORMACIJAI KREIPKITES AR SKAMBINKITE

Lietuviui atstovui

Mr. HENRY ADOMONIUI

ir

Mr. J. C. PAQUE TTE, Manager

8945 Lajeunesse, Montreal.

Telefonai: DU — 3289; DU — 7995; VE 6681.

Adamonis ir Budriunas Real Estate & BUSINESS BROKERS

Namų pardavimui:

Rosemount: 2 Bungalows—nauji. 5-ųjų kamb. Geroje vietoje. Kaina \$ 9.500, įmokėjimas \$ 3.500.

Pusiaus atskiras duplex. Naujas. 5—5 kamb. Centr. šildymas per abu augštus. Namas 30x45. Kaina \$17.500.

Verdun: Naujas 4-4 kamb. duplex netoli Lasalle Blvd. 2 garaž. Kaina \$15.500. Įmokėjimas \$5.500.

4-ųjų butų namas ant Lasalle Blvd. 20 m. senumo. Kaina \$12.700. Įmokėjim. \$5.000.

NORĖDAMI PARODYTI AR PIRKTI KREIPKITES Į PIRMAJĄ MONTREALY LIETUVIŲ REAL ESTATE ĮSTAIGĄ.

MŪSŲ TIKSLAS — JUMS PADĖTI!

NAMAI — ŽEMĖ — PASKOLOS — DRAUDIMAS.

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Telef. LA 7932 ir PO 6—6495.

177 Sherbrooke St. W. kambarys 5, Montreal.

Ville Lasalle: Duplex. 4-4 kamb. Įmokėjimas \$3.500.

Vasarnamiai: Val David. Prie Golden Lake. 4 kamb. cottage. Sklypas 80x100. Kaina \$3.000. Įmok. \$1.000.

St. Cutbert. 50 myl. nuo Montrealio ant kelio į Quebec prie ežero ir CNR stoties. 6 kamb. cottage. Sklypas 60x300. Kaina \$ 2.000. Įmokėjimas \$1.000.

Sklypai:

2 sklypai 50x82 ant 28th Av Rosemount. Kaina \$2.500.

Tabako ūkiai pardavimui

\$ 5.000 įmokėti, pilna kaina \$ 28.000, 75 akrų, 25 sodinimo teise, visi nauji trobesiai, gera mašinerija įskaitant traktorių.

\$ 8.000 įmokėti, pilna kaina \$ 50.000, 5 džiovyklos, geri trobesiai. 30 sodinimo teise, 100 akrų ūkis.

\$ 10.000 įmokėti, \$ 56.000 pilna kaina, 100 akrų, 33 sodinimo teise, labai gerame stovyje trobesiai, gera mašinerija, laistymo įrengimas, (irrigation sistem).

\$ 12.000 įmokėti, pilna kaina \$ 56.000, 100 akrų, 34 sodinimo teise, du gyv. namai, 6 džiovyklos, gera mašinerija, prie miestelio.

\$ 12.000 įmokėti, pilna kaina \$ 80.000, 110 akrų, visa tabako žemė, 53 sodinimo teise, iš šių metų 42 akrų sodinimo gauta 40 tonų tabako ir parduota po 48 ct. už svarą — \$ 38.400 brutto pajamų.

Turime didelį pasirinkimą įvairaus dydžio ir įvairių kainų tabako ūkių.

Juozas ZEMAITIS

113 Norfolk St. S. Simcoe, Ont., Ont., Telef. 1243M.
STEVE GERBAUZ REAL ESTATE BROKER,
SIMCOE, Ont.

MYERS COAL Co Ltd. Hamilton

VISŲ RŪŠIŲ KURAS IR ĮVAIRŲS APSILDYMO ĮRENGIMAI BEI PATAISYMAI.

Prieinamos sąlygos, mandagus patarnavimas, garantuota prekių kokybė.

Kreiptis pas lietuvių atstovą.

JUOZAS KARUŽAS

147 Grant Ave.

Telef. 7-477-8.

BRONIUS AMBAKAS

SPECIALISTAS IŠ EUROPOS

BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ dėjime

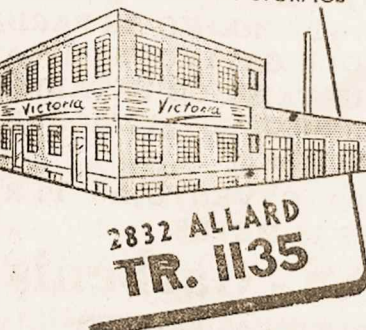
MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.

Vakara 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orą derį paimame iš namų ir pristatome į namus. Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

BALFAS PRAŠO SUAKTYVINTI RŪBŲ RINKLIAVĄ.

Bendras Amerikos Lietuvių Salpos Fondas yra apskaičiavęs, kad tremtinių aprūpinimui kasmet reikia išsiųsti į Europą nemažiau šimto tūkstančių svarų įvairių rūbų. Tai nėra didelis kiekis, nes kiekvienam tremtiniui išeina po 10 svarų iš visos siuntos. Be to, patys daiktai nėra visai nauji ir tuo būdu greičiau susidėvi ir tenka juos dažniau keisti.

Tremtinius drabužiais aprūpina tik Balfas. Iš kitur jie jų negauna. Juos, kaip žinome, daugiausia suaukoja Amerikos lietuviai. Todėl Balfas Centro Valdyba dabar vėl kreipiasi į visus geros valios ir gailėstingos širdies lietuvius, prašydama aukoti tremtiniams rūbus ir avalynę. Prašome visus Balfas skyrius praveisti rūbų rinkimo vakus. Į tai, kaip visados, kviečiame parapijas ir organizacijas, nes be jų paramos vajeus darbas netik nesekmingas, bet ir neįmanomas.

Šių rūbų vakų prašome praveisti kiek galima didesniu mastu. Kiekvieną aukotoją prašome aukoti kiek galima daugiau. Praėjusiose rinkliavose kasmet pasisekdavo savo tarpe surinkti iki 70.000 svarų rūbų, gi skirtumą, Balfas pirmininkui paprašius, N. C. W. C. — katalikų labdaros organizacija duodavo iš tų rūbų, kuriuos ji surinkdavo bažnyčiose Padėkos Dieną (Thanks giving Day). Tačiau ši organizacija pranešė Balfas pirmininkui, kad šiais metais iš surinktų rūbų Padėkos Dienos proga per parapijas, lietuviams tremtiniams negalės nė kiek skirti, nes šiuo metu į juos kreipiasi milijonai naujų pabėgėlių ir karo aukų iš Rytų Vokietijos, Korejos ir Tolumų Rytų. Taigi visi tos organizacijos rūbų ištekliai bus pasiųsti naujai atsiradusiems vargšams.

Tuo būdu šiais metais mums patiens tenka daugiau surinkti, kad galėtumėm pasiųsti tų rūbų kiekį, kuris tremtiniams yra būtinais reikalingas. Visa tai verčia mus šimtinę rūbų vakų suaktyvinti. Kaip jau esame minėję spaudoje, pagedaujami yra įvairūs aprangos daiktai: įvairūs drabužiai, lovoms antklodės, pagalvės, paklodės, rankšluosčiai ir tt. Štai dabar gautose iš Vokietijos padėkos laiškuose kaip tik prašo tų daiktų ir net užsimena apie nosis. Todėl rinkliavos vykdytojus prašome atkreipti aukotojų dėmesį ir į tos rūšies daiktus.

Suaukotus daiktus tuojau malonėkite persiųsti Balfas Centrui, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York, savo lėšomis, nes siunčiant neapmokėta siunta, Balfas sudaroma didelės išlaidos, gi, kaip žinot, Centro lėšos yra labai ribotos.

IŠ VOKIETIJOS.

Visoje šiaurės Vokietijoje vargo ir skurdo suspausti lietuviai džiaugiasi gavę per Balfas iš Amerikos ir Kanados lietuvių paramą sviesto ir cukraus pasidale.

Pinneberg. Neliko nė vieno lietuvių studento. Antanas Petkauskas, studijavęs Kiečio universitete, emigravo į Kanadą.

Pranas Jurkus, studijavęs Hamburge teise, persikėlė tęsti mokslus Bonn'o universitetui. Alfa Grinkevičius, studijavęs Hamburge filologiją, nu tarė grįžti prie medicinos mokslų. Jis jau trečiame medicinos semestru. Turi nemažai finansinių sunkumų, nes, būdamas Tbc ligonis, negalėjo užsiimti dirbti, o dabar dar negauna jo kios stipendijos ar šiaip finansinės paramos. Semestras kainuoja apie 200 Dm. Kas norėtų jam pagelbėti, — tamaloni aukas siusti: Alfa Grinkevičius, (24a) Hamburg 6, Studentenheim, Sternschanze, Germany.

Jieva Stikloriūtė-Banevičienė vėl atsidūrė ligoninėje. Kol kas jos savijauta neblogo, sveikata pamažu stiprėja. Jinai pati yra laiminga, kad artimieji jos nepamiršta. Jos adresas: Jieva Banevičienė, (24) Moeln, Sanatorium.

Maldaknygės. Prieš du mėnesius Vokietijoje pasirodė nauja laida lietuviškos Kan. Dr. F. Bartkaus „Būk mums malonus“ maldaknygės laida. Ją išleido Kun. Kan. Dr. J. Končius Amerikos Vyskupų pini-gais.

Spackenbergo - Geestthacht. Čia yra gražiausios ir tvarkingiausios lietuviškos kapinės visoje Vokietijoje. Už tai priklauso pagarba ir nuoširdūs lietuvių padėkos lietuvių komitetui, kuris laiko sau sven-ta pareiga uoliai rūpintis kapais. To pasekoje kiekvienas lietuviškas kapas turi paminklinį kryžių ar lentą su aiškiu, gražiu lietuvišku užrašu. Kaip yra labai svarūs, apsodinti gražiomis gėlėmis.

Šiais metais per Vėlines atlaikė čia pamaldas kun. V. Sarka. Šiaurės Vokietijoje — kpt. J. Venckus su kun. kpt. B. Liubinu važinėja po stovyklas ir verbuoja lietuvių bedarbius ir Amerikiečių lietuviškas darbo ir sarkybų kuopas. Kaikas kvietimu pasinaudoja.

Rotenburg, Han. P. Šilinskas — žemaitis, savanoris-kūrejas išsinuomavo čia keliolikos hektarų ūkį. Pavyzdin-gai tvarkosi ir gerai gyvena su žmona bei dviem sūnumis. Jau niausias sūnus Valentinas lan-ko vietos technikos mokykla ir atliekamu laiku sportuoja. Ne seniai p. Šilinskas priglaudė mūsų sergantį tautietį Aleksą Povilaitį, buvusį nervų klini-koje.

Seedorf'e. Lietuviai gyven-tojai yra bedarbiai. Gyvena iš pašalpų. Laimingi jie kai sulaukia kokį šviesesnį svetį iš centrinių lietuviškų organi-zacijų, kuris juos pasistengia suprasti, užjausti ir pagal išga-les padėti. Nežiūrint didelio

NAUJASIS DIDELIO GREIČIO TRAUKINYS KANADOJE.

The Canadian Pacific Rail-way neseniai pranešė, Kana-dos greičiausio traukinio tvar-karaštį nuo lapkričio 30 d. „Dayliner'is“, tai yra Diesel'io traukinys, kuris keliaus tarp Detroito ir Toronto vidutiniu 55 mylių per valandą greičiu (įskaitant ir sustojimo vietas).

Pradės lapkričio 9 d. tarp Londono ir Toronto. Lapkri-čio 30 d. aptarnavimas bus iš-plėstas nuo Detroito iki To-ronto ir priims dar priedinius vagonus Londone. Traukinys išvažiuos iš Detroito 6 val. iš-ryto ir bus Toronto 10 val. ir 20 min. prieš piet, po 4 val. 20 min.

Traukinys apleidžia Toron-tą darbo dienomis 3 valandą ir 55 min. po piet ir atvyksta Detroitan 8 val. 15 min. vakare. Traukiniu bus galima keliauti standartiniu bilietu. Sunkus bagažas nepriimamas.

Traukinys turi „Budd“ bė-gių dieselio vagonus, kurių kiekvienas kainuoja 186.000 dol. (standartinį vagonų kai-na 120.000 dol.), sveria 126.000 svarų (standart. vag. 90.000 svarų), varomi dviem 275 arklių jėgų motorais, kurie sujungti ašimis, turi specialius stabdžius, kurie traukinio grei-tį nuo 52 mylių gali sumažinti iki 49 vienos mylios nuoto-lyje.

Vagonai yra padaryti iš pirmos rūšies plieno. Vago-nai aprūpinti spiruokliemis švelniam važinėjimui ir turi dū-žų naikintojus ir bėgių išlygi-nimas pašalina bėgių sujungi-mo triukšmą.

Šio tipo vagonai jau veikia kai kuriose Jungt. Valstybių linijose, Australijoje, Indijoje, Saudi Arabijoje ir Kuboje. (C. S.)

Čia vargo ir skurdo veikia čia kukli lietuviška vargo mokykla. V. Š.

RAŠTINĖ. TR 6025 5 — 6th Ave, VILLE LASALLE.

J.R. RIENDEAU

KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ KASIMAI

Specialybė: kanalizacija ir vandentiekis. Mechanizuotos kasimo priemonės, kompresoriai.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ZUKAS ANTANAS

408—8th Ave, Ville Lasalle, Que.

TR 4321

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Duodame ir kreditan PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI be nuosimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai

■ CYMA ■ LONGINES ■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai Mokame augščiausias kainas už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

7582A, RUE EDOUARD, VILLE LASALLE TR 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool

4337 Verdun A., Verdun YO 3323

Alcide Blais,

29—4ieme Av., Ville Lasalle. TR. 7849.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ JŪSŲ PATARNAVIMUI PRAŠOME APLANKYTI 7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

I. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

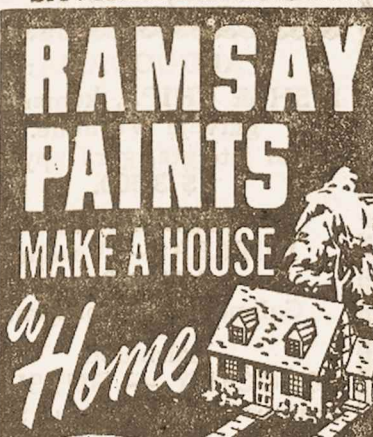
7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

VICTOR HARDWARE

5939 MONK Boulevard, MONTREAL. Tel.: FI 1492 SAVININKAI BROLIAI BRATAUSKAI

There is a RAMSAY PAINT for INTERIOR or EXTERIOR USE!

in FLAT SEMI-GLOSS GLOSS FINISHES

PERKANTIEMS DAŽUS GALONAIŠ, NAMŲ SAVININKAMS DUODAMA 20% NUOLAIDA.

CROSLEY RADIO ir TELEVIZIJA

C. C. M. DVIRACIAI

PASINAUDOKITE SPECIALIA VISŲ PIRKINIŲ NUOLAIDA, TAIKOMA LIETUVIAMS!

Š. m. lapkričio mėn. 21 d. 7 val. 30 min. 1220, Mountain Str. (prie St. Catherine) įvyks „NERINGOS“ SKAUCIŲ TUNTO

VAKARAS

Programoje: „premjer“ Kavutė ir daug kitų numerių. Veiks loterija ir bufetas. Šokiams gros: Lituanica naujam papildytam sąstatai.

Įėjimas: 1 dol. Visi kviečiami skaitlingai dalyvauti.

Į „Neringos“ skaucių tunto vakarą įvykstantį šį šeštadienį 1220, Mountain Str. patogiausia vykti St. Catherine tramvajumi iki Mountain g-vės, kuri yra tarp Guy ir Peel.

MONTREAL

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS MONTREALY

yra ruošiamas KLB Montrealio apyl. v-bos lapkričio 22 d. šėsmadienį, sekančia programa:

1. 11 val. pamaldos AV parapijos bažnyčioje už žuvusius dėl Lietuvos laisvės karius, šaulius ir partizanus.

2. D'Arcy McGee salėje 3 v. 30 min. p. p. 220 Pine Ave, minėjimo aktas, kuriame svarbiausiu kalbėtoju bus buv. Šaulių S-gos vadov pulk. Pr. Saladzius. Meninėje daly dalyvauja: Dramos aktorius, rašytojas A. Škėma ir akt. L. Barauskas, Skautų Vyčių būrio taut. šokių grupė vadovaujama J. Kibirskio, muz. A. Piešinos vadovaujamas vyrų orkestras Lietuvos Lituanica, vadovaujamas Z. Lapino.

Gautas iš minėjimo pelnas skiriamas Lietuvos laisvės kovų karo invalidams šelpti. Visi maloniai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

KLB Montrealio ap. V-ba. K. L. B. MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBOS

ruošta televizijos aparato loterija švietimo reikalus pamerinti, neišplatintus užtektinai bilietų, atšaukiama. Bilietus gražinti ir pinigų atsiimti galima sekmadienį, lapkr. 29 ir gruodžio 6 d. tuojau po par-

PARDUODAMA GERŲ NAMŲ MONTREALIO VAKARŲ RAJONUOSE, PARK EXTENTION ir ROSEMOUNT. PRIEINAMOS KAINOS, GEROS SĄLYGOS.

TEIRAUTIS VAKARAIŠ TEL. DU 1-1934.

SKUBIAI IR PIGIAI

parduodamas automobilis 1941 Nash Sedan. Labai gerame stovyje — tik 200 dol. Reta proga! Skambinti: HE 7036.

TURKĖS - KALAKUTAI

jau parduodami: 9035 Belveder, Backriver, telef.: MO 5-3462.

Dr. J. ŠEGAMOGAS

CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA

office 4906 Wellington VERDUN. Tel. YO 3611.

val.: 11-12, 2-4, 6-9, šeštadieniais 11-1 arba pagal susitarimą.

namų 1038 Osborne Av. VERDUN. Tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

prima: 9 a. m. — 10 p. m.: 5303 Verdun A., Verdun, Telef.: TR 4547.

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND

956 Sherbrooke E. Tel.: FR 7684, EX 8822.

Dr. E. Andrukaitis

956 Sherbrooke E.

Tel. CH. 7236

ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 21 D., KVIEČIAME VISUS HAMILTONIEČIUS, TORONTIEČIUS IR KITŲ APYLINKIŲ LIETUVIUS Į NUOTAIKINGĄ

PSIEŠADVENTINIŲ BALIŲ HAMILTONE,

KURIS ĮVYKS ROYAL CONNAUGHT VIESBUČIO CRYSTAL SALĖJE (kampas KING ir JOHN).

Baliuje dalyvauja GEN. P. PLEHAVIČIUS ir tarsi sveikinimo žodį. Trumpoje programoje, kuri prasidės 9 v. v., pasirodys S. LUKOSEVIČIŲ — BALETAS ir L. STURMAITY TĖ — SOLO.

Šokiams gros puikus ZENINIŲ ORKESTRAS iš Toronto 8 ASMENŲ SĄSTATĖ! Staliukus prašome užsakyti laišku ar telefonu pas P. V. Kazlauską, 2 Fife St., Hamilton, Ont., tel. 9-3796, nuo 10 iki 12 v. ir nuo 6 iki 8 v. v. Bus turtinga Katalikių Moterų D-jos LOTERIJA, kurois

pelnas skiriamas LIGONIAMS VOKIETIJOS KALĖDŲ PROGA SUSELPTI! Dalis viso balius pelno skiriama Orvydų šeimos paramai! Maloniai prašome visus lietuviškus skaitlingai atvykti į šį puikų balių ir SAVO DALYVAVIMU PAREMTI MŪSŲ DIDŽIAUSIUS DEGANČIUS REIKALUS! VEIKS ĮVAIRIŲ UŽKANDŽIŲ IR GERIMŲ BUFETAS! Pradžią 7,15 v. v. Įėjimas 1.25 dol.

TFA KANADOJE HAMILTONO SK.

DĖMESIO!

PASKUTINS PRIEŠ ADVENTĄ

Lapkričio 21 d. U. N. F. Auditorijoje, 297 College St.,

LAS rengia

Linksmą šokių vakarą

Šokiams gros TLO „TRIMITAS“, papildytu lietuviškų ir tarptautinių šokių ir melodijų repertuaru.

BUFETE ALUTIS IR KITA.

Pradžią 7.30 vakaro.

LAS TORONTO SKYRIUS.

GYVAS LIETUVIŲ NAMŲ REIKALAS.

Montrealio Lietuvių Namų valdyba buvo susirinkusi visa ir gyvai apsvaistė reikalą. Nuštatytą imtis naujų priemonių ir sumobilizuoti tinkamą kapitalą, nes namai reikalingi. Nusistatyta sekančią kartą padalyti visas miestas sritimis ir joms rasti tautiečius, kurie būtų jų globėjais ir organizatoriais.

Jie platins LN šėrus ir kolektojus namų pirkimui kapitalą.

Kaskart aiškėja gyvas reikalas turėsi savo pakankamą salę ir mažesnių salių visokiems subvėmams. Kaip tik tai tokių salių numatytoose pirkti namuose yra. Todėl Valdybos susirinkimas nusista te panaudoti visas priemones, kad LN būtų išgyti. Be ko kita, esąs numatomas ir organizacijų atstovų pasitarimas. Sekančios Valdybos posėdis nuštatytas gruodžio 4 d., penktadienio vakarą.

DLK VYTAUTO KLUBO

naujos valdybos nominacijos praėjo lapkričio 15 d. Į prezidentus išrinko du kandidatus, Povilas Petronis ir Jonas Gargasas, į vicepr. liko p. Naujokas, į bordirektorius daugiau kandidatūrų. Gruodžio 5 d. bus rinkimai.

NELAIMĖS IR LIGOS

Južė Padleckienė, grįžtančią iš turgaus, taip suvažinėjo motociklistas, kad ji kelias valandas buvo be sąmonės. Nelaimingoji nukentėjo nuo tokio „pliko“ motoristo, vaikagalio, kad ir išreikalauti iš jo nuostolių neįmanoma.

Šiomis dienomis susirgo energingoji ir veiklioji Montrealio parengimų šeimininkė p. Burbienė, kuri prieš tai skundėsi širdies silpnumu. Pasakytina, kad ji jau turėjo atsigulti, nes liga paastrėjo.

ISVYKSTA ATOSTOGŲ.

Į Kaliforniją, Los Angeles, išvyksta bent trims mėnesiams atostogų Jadv. Kizerskienė ir p. Žižiūnienė.

DARBO FRONTE

kalbama apie didesnius atleidi mus iš darbo. Canadair atleisianti 35 proc. darbininkų. Esą atleidių iš Vickerso, geležinkelio ir kitur.

LIETUVIŲ KATALIKIŲ MOTERŲ DRAUGIJŲ

Montrealio skyrius nuoširdžiai dėkoja programos dalyvėms sol. J. Vienožinskaitėi - Adomonienei ir pianistei V. Judzentavičiūtei, taip gražiai išpildžiusioms „Kalakutų Baliaus“ programą. Didžiausia padėka visiems, loterijos fantų aukotojams, ypač p. K. Lukui, paaukojusiam loterijai kalakutų, ir visiems, kurie kuo nors prisidėjo rengiant balių.

Dėkojam „N. Lietuvos“ redakcijai, kuri pusę balius skel

DĖMESIO!

TORONTO

PRANEŠIMAS APIE BALŲ FEDERACIJOS KONSTITUCIJĄ.

Lapkričio 20 d., 7 val. 30 min. vakare, St. Andrew bažnyčios salėje, Jarvis ir Carlton gatvių kampas, Baltų Federacijos vicepirmininkas Dr. M. Anyas darys pranešimą apie paruoštą Baltų Federacijos konstitucijos projektą.

Visi tautiečiai, kuriuos šitas klausimas domina, prašomi atsilankyti į paskaitą. Taip pat dalyvaus ir mūsų estiški bei latviški kaimynai.

Kad visi klausytojai geriau suprastų, paskaita bus vokiečių kalba.

PADĖKA UZ PASIAUKOJIMĄ.

Vidurvasarį pradėtas pinigų aukų rinkimas šalpos reikams lankant namus Toronte baigtas. Kad šis didžiulis ir sunkus darbas buvo kruopščiai bei sumaniai atliktas, KL B Šalpos Fondo Toronto Apyl. Komiteto gili padėka priklauso šioms asmenims: A. Andukavičiui, B. Augustaitiui, P. Baileiui, J. Beržinskui, „The Times“ parduotuvės sav., T. Borkertaitiui, S. Brizgytei, K. Bubeliui, P. Budreikai, J. Gotceitaitei, A. Grigaliūnui, A. Gvazdaitytei, A. Jankaitienei, J. Jasinevičiui, E. Klupšienei, A. Kuolui, B. Laučiui, G. Laurinavičiūtei, J. Leskauskaitiui, K. Manglicui, L. Mickevičiūtei, J. Morkūnui, A. Portofiejui, V. Pūgai, A. Puniškaitiui, A. Rutkauskaitiui, St. Rutkauskaitiui, P. Skablauskui, B. Skučaičiui, Z. Staniulienai, S. Stanulytei, B. Strikaitytei, A.

Dr. K. ŽYMANTIENĖ. GYDYTOJA-CHIRURGE

Kampas Bloor ir Brock Av. (Įėjimas iš 613 Brock Av.) Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadienį nuo 11-3 v. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas OL 6851

Vienybėje — Galybė. TAUPYK LIETUVISKAME KREDITO KOOPERATYVE. Indėliai apdrausti. Augstos palūkanos. Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. KE 3027.

Dr. A. VALADKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

1081 Bloor St. W.-Toronto

priima ligonius ir gimdyves

šiokiadieniais nuo 2-4 pp. ir

6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

VIENYBĖJE — GALYBĖ. TAUPYK

LIETUVISKAME KREDITO KOOPERATYVE

Indėliai apdrausti. Augstos palūkanos.

Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. KE 3027.

JONAS J. JUŠKAITIS

Vienintelis lietuvių kilmės Kanados pilietis, baigęs išklauti visą teisių kursą Toronto Universiteto Juridiniame Fakultete.

932 Dundas W., Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

(Iš tolimesnių vietovių galima kreiptis laiškais).

PIRMOJI LIETUVIŲ Real Estate Istaiga

TORONTE.

NUOSAVYBĖS ARBA BIZNIO PIRKIMO AR PARDVIMO REIKALAI, PASKOLŲ GAVIMO, NAMŲ AR BIZNIO APKAINAVIMO IR TEISINGO PATARIMO REIKALAI KREIPKITES Į MŪSŲ ISTAIGĄ BE OBLIGACIJOS.

ESU TORONTO Miesto GYVENTOJAS PER PASKUTINIUS 25 METUS.

AL GARBENS - Garbenis

REAL ESATE and BUSINESS BROKER

1486 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont.

Telefonas LO 2738. Vakaraš HY 1543.